

ARADI KÖZLÖNY

Arad 53. No. 124.
1938. június 8., szerda.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Redacția și Administrația:
Arad. Bulev. Reg. Maria No. 19.

JUNIUS 8.

Soha nem látott fényvel kívánja megünnepelni az ország a restauráció mai, nyolcadik évfordulóját — Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda az előzetes események középpontjában

Az olasz légügyi államtitkár részvétele a baneasai repülőnapon

Az ország lakossága a mai napon, június 8-án ünnepli nyolcadik évfordulóját annak a történelmi jelentőségű napnak, amidőn Őfelsége II Carol király repülőgépen az országba érkezett, hogy átvegye atyai örökét és elfoglalja helyét az ország élén. A restauráció alkotmányjogi tényének nagyszabású jelentőségét a nép egyszerű gyermekei az egykori Vadul Crișului, a mai Vadul Carol al II-lea táján poétikus legendává színesítette már és nincs az országnak talán egyetlen egy lakója sem, aki ne Ismerné Mudura Maria és anyjának, Zamfirának a nevét, akik a sors kifürkészhetetlen akarata folytán elsőnek üdvözölhették az ország uralkodóját és friss forrásvízzel enyhítették a koronás légi utas szomjúságát. A legendák színesült történelmi eseménynek mai új évfordulóján azonban mindnyájan tudatában vagyunk annak, hogy Őfelsége nyolc év előtti megérkezése nemcsak a restauráció, hanem az ország egész közéletének új sorsfordulóját jelentette, mert hiszen ekkor kezdődött meg az a folyamatos, új országépítő munka, amelyek élén azóta is fáradhatatlanul munkálkodik az uralkodó. Június 8. így lett minden év számára az ország repülésügyének, strajerszervezetének és az újítómű építőmunkájának országos ünnepnapja is, amelyen ezalkalommal Itália repülésügyi miniszterének, Valle tábornoknak személyes részvétele még külön is nemzetközi jelentőségű díszet adott. Tudósításaink az ünnepnapot megelőző nagyszabású eseményekről a következők:

Ünnepségek Baneasan

Őfelsége II. Carol király háromnegyed 11 órakor érkezett meg a légikikötőbe, ahol már felállottak a légi osztagok, a tisztek, az olasz légügyi küldöttség, Valle tábornok vezetésével, valamint Paul Theodorescu légi és tengerészeti miniszter és a világháborúban szolgálatot teljesített repülőtisztok.

Ciopron püspök rövid tábori misét celebrált, azután pedig Őfelsége a király az aeronautikai érdemrenddel díszítette fel az olasz légügyi bizottságot, míg Valle tábornok szintén ennek a rendnek a tisztjait keresztjét kapta a kardokkal. Ezután számos román tiszt részvételével kitüntetésben. Valle tábornok uralkodónak az olasz király és császár nevében átnyújtotta az olasz aviatika tiszteletbeli pilótájának jelvényét. A kitüntetések kiosztásának ceremóniája után megtörtént a diszfelvonulás, amelyet Mihai nagyvajda nyitott meg. Déli 12-kor Őfelsége elhagyta a légi kikötőt és a „Bucureștii hónap” keretében felavatta a munkakiállítás. Ennek megtörténte után ismét visszatért a baneasai repülőterre és az egyik hangárban elnökölt a tradicionális ebéden, melyen résztvettek a „Virtutea Aeronautica” lovagjai, Valle tábornok, akit Őfelsége személyesen hívott meg és Mihai nagyvajda is.

A banketten Valentin Bibescu herceg megemlékezett a nyolc év előtti eseményekről, amikor Őfelsége az országba visszatérve a baneasai repülőterre szállott le. Az uralkodó a beszédre a következőkben válaszolt:

A király a pilótákról

— Szeretett bajtársaim! Egy tradíciónak, mint amely bennünket ma is itt összehozott, nem szabad banalitássá változnia. Ez a tradíció a magasba kell emelje összes pilótáink lelkét, mert tudvalévő, hogy azok a pilóták, akik a „Virtutea Aeronautica” kitüntetését viselik, mindenkor a haza és a trón szolgálatában állanak. A hadirepülés a hadseregnek az a része, amely állandóan mozgósítottnak tekinthető és amely mindenkor annál súlyosabb szolgálat, mert ismeret-

len ellenséggel találja magát szemben. Ezért, ha nem is láttam volna az állam elsőrendű szükségességét nemzeti védelmünk szempontjából a fegyvernem fejlesztésében, szívem mégis különösen értetek dobogott



ŐFELSÉGE II. CAROL KIRÁLY

volna. Ez az ünnepség, amely a nyolcadik esztendeje ismétlődik meg, tulajdonképpen folytatása annak a szeretetnek, amellyel légi-flottánk iránt husz esztendeje viseltem. Ez a szív, amely annak a fiatal főhadnagy mellében dobogott, aki erre a repülőterre azért jött, hogy első pilótáinkat lássa, ma

is ugyanolyan energiával és szeretettel ve azokért, akik közül most számosan itt vannak körünkben és akik minden pillanathban teljesítik kötelességüket a hazával és trónnal szemben. Ugyanezen gondolat és szeretettel, — mert hiszen ebben a fiatal fegyvernemben csak fiatalsággal telített lélek lehet, — emelem poharam a „Virtutea Aeronautica” lovagjainak egészségére, a román repülésügy haladására! Isten éltesse Önöket!

Légi mutatványok

Valle tábornok, olasz légügyi államtitkár tiszteletére tegnap délután fél három óra körül Della Porta olasz katonai attasé intim ebédet adott. Délután fél 5 órakor a tábornok hivatalos látogatást tett Dr. Miron Cristea patriarka miniszterelnöknél, azután pedig megjelent a királyi palotában és bejegyezte nevét a fogadókönyvbe. Az olasz légügyi államtitkár udvariassági látogatásokat tett a külügyminisztériumban, a nagyvezérkarnál és hosszabb ideig tartózkodott a légügyi és tengerészeti minisztériumokban, ahol 30 percen át beszélgetett Paul Theodorescu tábornok, légügyi miniszterrel, akinek átnyújtotta az olasz koronarendet és Ciano gróf rendkívül megleghangú levelét.

Háromnegyed 6 órakor Valle tábornokot és kíséretét autókban a piperai repülőterre szállították, ahol a román légi vadászrepülőraj mutatványokat végzett. Valle tábornok kíséretében ott voltak Paul Theodorescu légügyi miniszter, Telemac tábornok, Enescu, Argeseanu, Scarlet, Radulescu, Davidescu és még számos magasrangú törzstiszt valamint több mint száz repülőtest jelent meg. A tábornok és kísérete a főhangár mentén foglaltak helyet és megkezdődött az akrobatikus bemutató, amelyet Popescu kapitány végzett. Ezután 15 vadászraj emelkedett a levegőbe és egy órán keresztül különböző formációs gyakorlatokat mutattak be kitűnő sikerrel, végül pedig gépfegyvertüzéletes gépfegyvertámadás fejezte be a nagyarányú gyakorlatot.

Teodorescu tábornok üdvözlő-beszéde

Este 9 óra 15 perckor a Cercul Militarban a légügyi és tengerészeti miniszter Valle államtitkár tiszteletére disztribúciót adott, amelyen megjelentek: Argeseanu tábornok hadügyminiszter, Ilesievici tábornok királyi szárnysegéd, azonkívül Caranfil volt légügyi miniszter, Glatz tábornok nemzetvédelmi miniszteri államtitkár, Iulian Peter Bucureștii főpolgármestere, Ugo Sola bucureștii olasz követ, Diamandi tábornok a romániai olasz kolónia vezetője és még igen sok magasrangú katonatiszt. A pezsgőnél Theodorescu tábornok a következő beszédet mondotta:

— Rendkívül boldogok vagyunk, hogy Valle tábornokot, Olaszország légügyi állam-

Izr. Nőegylet teadélutánját a rendes nap helyett holnap csütörtök d. u. tartja a „Dacia” helyiségében

titkárát körünkben üdvözölhetjük. Amidőn elődöm Irmescu légügyi miniszter Rómába látogatott, ott kitünő fogadtatásban részesült s a román nép azóta is várta azt az időpontot, amikor tanujelét adhatja annak a mély és megingathatatlan rokonszenvének, mellyel minden időben Olaszország iránt viseltetik. Kifejezését akarjuk adni annak a csodálatnak is, amelyet az olasz aviatika iránt tanusítunk.

Valóságos latin büszkeséget érzünk valamennyien, amidőn egy ilyen kiváló egyént üdvözölhetünk körünkben, egy olyan állam fiát, amelyhez évszázados barátság fűz. Tiszta szívünkben üdvözöljük ma este ezt a nagy katonát és vezért, aki a háboruban és a békében egyaránt dicsőséget hozott az olasz szárnyaknak. Sohasem fogjuk elfelejteni, hogy a függetlenségünkért folyó nagy háboru idején az olasz közvélemény mellénk állott. Nem felejtjük el a lapok méltató cikkeit és azt, hogy Romániát testvérnépnek jellemezték. Mindezek az érzelmek, amelyek bennünk gyökereznek, biztosítékot képeznek arra nézve is, hogy rokonszenvünk Olaszország iránt sohasem fog csökkenni. Ezen érzelmektől vezérelve emelem poharamat: Éljen Öfelsége az olasz király és császár! Éljen Olaszország! Éljen a Duce s annak kiváló munkatársa Valle tábornok!

Valle tábornok a következőképpen válaszolt:

— **Miniszter Ur! Excellenciás Uraim!** Midőn gépemet ma reggel Románia felé irányítottam, hogy visszaadjam kitünő elődjének római látogatását, az az érzés töltött el, hogy nemcsak egy politikai látogatást adjak vissza, hanem az a mély rokonszenv is eltöltött, mellyel az olasz aviatika az önök nemes népe iránt érez. Ez a rokonszenv mélyen gyökeredzik az olasz nép lelkében. Ön emlékeztetett engem a két nép rokonságára és politikusi barátságára. Ugyanaz az érzelmek töltötte el a két ország népét, amely egymás mellett küzdött függetlenségéért és küzd ma is a közös ideáért, a civilizációért.

Ezt az összeköttetést kimélyítették a mi repülőink és az Önök repülői is. Emlékszem arra, amidőn Balbo marsall a Marea neagra partjára repült, azon az utvonalon, amely ma Bucurestit Rómával és Milánóval köti össze. Ön szíves volt megemlékezni szerény érdemeimről az aviatika terén, ehhez én csak azt teszem hozzá, hogy szerény munkatársa vagyok a Ducenak, akinek érdeme az olasz légi raderó kifejlesztése.

Valle tábornok beszéde végén Öfelsége II. Carol király egészségére és a román nép fejlődésére üritette poharát.

Colan püspök szövege

Nicolae Colan püspök nemzetnevelésügyi miniszter vasárnap este rádióbeszédet tartott a templom, a család és a nemzet által történt strajer-nevelésről. Colan miniszter beszédében a következőket mondotta:

— Aki összehasonlítást tesz a mai és elődeink élete között megállapíthatja, hogy az előző időszakokban egész más életmódot folytattak elődeink. A különbség ma és a múltban az élet ritmusának meggyorsulásában áll. A mai életmódunkat a repülőgép gyorsaságával hasonlíthatjuk össze, míg a múltban a ritmus nem haladta túl a vonat menetességét. Elődeink nyugodtabban és több pihenés közben folytatták életüket és nem siettek, nekünk ma nincs időnk a nyugalmra s egy nap alatt annyit kell végeznünk, mint amennyit elődeink egy hét alatt végeztek.

A leggyorsabb tempóban azonban a fiatalágnak kell élnie. Ennek a fiatalágnak azonban egy célt kell maga elé kitűznie és ennek a nemes célnak elérése nélkül fáradozása sikertelen marad. Bölcs királyunk II. Carol adta ki a mai idők parancsszavát, amely szerint az ifjuság energiáját nem szabad elérhetetlen célokra pazarolni, hanem azt olyan irányban kell nevelni, hogy a nép és az ország javára legyen felhasználható. Ez a királyi gondolat volt a

megalapítója a Strajer-mozgalomnak, amely új iskolát jelent az ifjuság számára és kitűzte azt a magas célt is, amelyet el kell érni. A Strajer-mozgalomnak egy zászlaja és egy jelszava van, amely az egész programot magába foglalja: Hűség és munka az Országért és a Királyért!

A mi szent egyházunk, népünk anyja, a Strajerek szolgálatában áll. Nem is lehet ez másként, mert hiszen a mi egyházunk a bölcsőtől a sirig elkísér bennünket. Megtanítja a Strajert imára, hitre és szeretetre és miként a szülő segíti azokat.

Ami a családot illeti természetes, hogy a meleg családi légkör nélkül a Strajer-mozgalom nagy eredményeket nem érhet el. A szülők saját gyermekeik szempontjából nem fejthetnek ki bölcsőbb tevékenységet, minthogy hitre, a fegyelemre és a munkaszeretetre tanítsák őket. Az az ifjuság, amely becsületes szellemben, idealizmusban és áldozatkészségben az Isten, a Haza és a Király iránti szeretetben nevelődött, mindenkor a társadalomnak hasznára válik. A restaurációs nagy ünnep előestéjén állunk. Ebben a nagy ünnepben részt vesz az ország egész népe, hogy örömet látható módon fejezze ki abból az alkalomból, hogy ifju királyunk 8 évvel ezelőtt hazaérkezett. A mi királyunk határtalanul szereti az ország ifjuságát, amelyért minden áldozatra kész. Jelszava: szeressétek az ifjuságot, bocsássátok meg a hibáit és segítsétek azt, hogy áldozatkészséggel nevelve az ország érdekében dolgozzon.

8000 strajer főpróbáján

Bucurestiből jelentik: Tegnap délelőtt 8 ezer strajer, akik az ország minden részéből összegyűltek, Sidorovici főparancsnok vezetése mellett, főpróbát tartottak a június 8-iki ünnepségről. A különböző osztagok elvonultak, istentisztelet volt, megtartották a zászlófelvonási szertartást és elismerték a programban szereplő valamennyi számot. A nagyarányú főpróba kitünően sikerült.

Egyébként a strajer-hét második, harmadik és negyedik napját a hősök, a nemzeti egység és az egészség napját, dicséretreméltó módon ünnepelték meg a strajerek, akik megmutatták ezekben a napokban, hogy milyen munkakészséggel és szeretettel állnak az ország szolgálatára, hogy a rosszat elhárítsák.

Mihai nagyvajda, a Sf. Sava kollegium cen-

Valle olasz légügyi államtitkár látogatása Brasov-brassói repülőgép-gyárban

Kedd reggel negyed nyolc órakor Valle tábornok, Paul Theodorescu tábornok, miniszter, az olasz vendégek és a kíséret tagjai gépkocsikon Brasov-ba utaztak, ahol közvetlen az I. A. R. repülőgépgyárhoz hajtottak autók. Kilenc órakor kezdődött meg a gyár megtekintése, miután Valle tábornok ellépett a három repülőszázad sora előtt, majd a zenekar az olasz királyi himnuszt és a fascista indulót játszotta. A látogatás az új hangároknál kezdődött és a magas vendég végignézte az összes műhelyeket, a legnagyobb figyelemmel kísérve az üzem 3 ezer munkásának tevékenységét. Valle tábornok nagy meglepetéssel állapította meg, hogy az I.A.R. gyár utolsó darabig maga gyártja a repülőgépek valamennyi alkatrészét, a motortól az utolsó csavarig. Különös érdeklődést tanusított az olasz kormány légügyi szakértője azon új műhely iránt, melyben az alumínium-burkolatokat gyártják és teljesen megvizsgálta azokat az ultramodern készülékeket, amelyekkel a kész gépeket s az alkatrészeket kipróbálják. A látogatás másfél órát vett igénybe, majd hűsítőket szolgáltak fel a gyár fogadó-terében. Még a látogatás ideje alatt megérkezett az I.A.R. repülőtérről az az olasz gép, amellyel a tábornok az országba érkezett és a LARES légitársaságnak „Utí-vágy” (Dor de duca) elnevezésű hatalmas gépe. Amikor a repülőgép látogatott el Valle tábornok, azon óhajának adott kifejezést, hogy

JO HIR



azok számára akik

LÁBFÁJÁSBAN SZENVEDNEK

Ez az oxigénnel tömnyített fürdő azonnal megszünteti a fájdalmakat, felpuhítja a tyukszemeket, amelyeket így gyökerestől kiemelhet.

Nagyon egyszerű az eljárás. Egy meleg lábfürdőt egyen egy maréknyi Saltrates Rodell-t. Több millió oxigén buborék szabadul fel. Aztassa be lábait ebbe a vitalizált fürdőbe. Határozottan érezni fogja, amint az oxigén behatol a pórusok mélyébe és a — hat világhírű gyógyforrásból összeállított — gyógysók jótékony hatása, megkezdődik. Szegény elkinzott, beteg lábai ismét egészségesek lesznek. Azonnali kimondhatatlan megkönnyebbülést érez! A fájdalmak megszűnnek, a dagasztatok, gyulladások eltűnnek. Új cipőt húzhat és egész napon át kényelmesen járhat. Vásároljon még ma a legközelebbi gyógyszer-tárban vagy drogériában egy csomag Saltrates Rodell-t. Ára jelentéktelen.

FONTOST! — 10.000 propaganda csomagot dobunk piacra 10 lejes reklámban. Kísérletképpen még ma vásároljon egy csomagot! Takarékosági szempontból vásároljon rendszeres csomagot, vagy dupla családi csomagolást!

turiójának parancsnoka, adta a követésre méltó példát és társai körében meglátogatta a brancovenesti kórháztelepet, segítette a betegeknek és segélyt osztott ki a szegények között. A trónörökös jó szavakkal, mosollyal és kézfogással lépett érintkezésbe a néppel és megerősítette a dinasztia és a dolgozni kívánó nemzet közötti köteléket. (RADOR).

egy Potez-típusú felderítő-géppel kíván felszállani, amelyet teljes egészében az I.A.R. készített és amelyet a hírneves akrobata-repülő Popescu Pipi kapitány vezetett. Az olasz miniszter prémes pilóta-öltönyt vett magára és beszállt a gépbe, amely 15 percig tartózkodott a levegőben. Amikor a gép ismét földet ért, Valle a következőket mondotta:

— Nem csatoltam fel ejtőernyőt, hogy lássák milyen bizalommal viseltetek az önök pilótái és gépei iránt.

Valle tábornok, Theodorescu tábornok és a vendégek beszálltak az olasz repülőgépbe, amely 35 perc alatt Bucurestibe szállította őket. Tíz perccel az olasz gép után szállott fel a LARES társaság utasgépe, amely 38 perc alatt tette meg az utat. Délben 1 órakor Valle tábornok a királyi palotába hajtatott, ahol Öfelsége villásreggelin látta vendégül. Az olasz légügyi miniszter egyébként koszorút helyezett Damsescu kapitány, a tegnapi repülőszerecsétlenség áldozatának koporsójára.

Robbanás Lisszabonban

Lisszabonból jelentik: Chelasban kedden délután nagyarányú robbanás történt. Az egyik nagy létesítményben történt a robbanás, amelynek következtében több épület romba dőlt. A szerencsétlen, ség következtében két ember életét veszítette, több pedig súlyos sebesülést szenvedtek.

Őfelsége II. Carol király felszólalása az ország közművelődési egyesületeinek ötezer delegátusa előtt

Bucaresti. A római arénában kedden délután nyílt meg ötezer delegátus jelenlétében az országos kulturális kiállítás. Külön küldöttség megkoszorúzta az ismeretlen katonai síremlékét, majd pedig Őfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda jelenlétében kezdte meg a kongresszus munkálatait. Gusti professzor beszédében rámutatott arra a tevékenységre, amelyet a kulturális otthonok kezdeményeztek és amely tevékenység évről-évre mind nagyobb kiterjedésűvé válik. Ezután a tartományok képviselői tartották beszámolót a saját területükön végzett működésükről. A nagygyűlés befejezése után a kongresszus tagjai elvonultak a királyi palota elé.

Gusti professzor és a tartományok vezetőinek beszéde után Őfelsége II. Carol király mondott beszédet, amelyben nagy örömeinek adott kifejezést, hogy a 15 évvel ezelőtt elve-

tett mag ilyen szép eredményt hozott. Őfelsége hangsúlyozta, hogy nem minden nehézség nélkül adódott ez az eredmény és hogy valahányszor nehézségek merülnek a közművelődési otthonok munkájának útjába, ne felejtjük el, hogy a nagy kezdeményezőknek is nehézségekkel kellett megküzdenie, de nem hátrált meg. Beszédét azzal fejezte be az uralkodó, hogy megelégedést érez, mert megértésre talál és mert az alapítványok tevékenysége a legkitünőbb.

Félegy órákor a nagygyűlés résztvevői zárt sorokban, zenekarok hangjaira bejárták a 11 Junie-uccát, a Bulev. Mariat, a Coltea-uccát, a Bulev. Bratianut, a Franklin-uccát és a Calea Victoriei egészen a királyi palotáig, ahol díszelvonulást rendeztek, majd a palota előtti téren táncokat és nemzeti dalokat adtak elő. (Rador.)

Milyen lesz az új csehszlovákiai nemzetiségi törvény?

A csehszlovák igazságügyminiszter érdekes közlései a még ismeretlen statu'umról. — Krofta külügyminiszter diplomatikus le'epizései

Itt írjuk meg, hogy Dérer csehszlovák igazságügyminiszter a budapesti „Nemzet” munkatársának nyilatkozott a szövegezés alatt lévő nemzetiségi statutumról. A budapesti lap mai számában vezető helyen közli Dérer miniszter nyilatkozatát. A nyilatkozatból alább közlünk néhány részletet.

— Az új nemzetiségi statutum önkormányzati jogokat biztosít a csehszlovák köz társaságban élő kisebbségi nemzetek számára. Szándékosan használom a „nemzet” megjelölést, mert az új statutum nem ismeri a kisebbségeket. Minden egyes itflakó népet a nemzet kiegészítő részének tekint, még pe-

dig a nemzet ama részére vonatkoztatva, mely a község határain kívül önálló nemzeti életet él. Az új statutum a problémákat nem területi autonómia alapján oldja meg — mint ahogy a németek például kantonokat kívánnak, — hanem a mai önkormányzati elv fejlesztésével és kiépítésével.

— Territoriális autonómia azt jelentené, hogy a németlakta vidékeket el kellene választani a csehlakta vidékektől, a szlovák vidékeket a magyarlakta vidékektől. Ezt a kormány nem teheti, mert ez végeredményben az ország felosztását jelentené.

Megszűnik a 20 százalékos arányszám

A csehszlovák miniszter a továbbiakban kijelentette, hogy az új nemzetiségi statutum nem ismeri a huszszázalékos kvalifikált kisebbségi arányszámot; a jogokat megadják a szám arányra való tekintet nélkül. A kisebbségi iskolák és kulturális jogok függetlenek a kisebbségi arányszámtól. Nyelvhasználat tekintetében az új statutum korrigálja azokat a sérelmeket, melyek oly módon érték a magyarságot, hogy a járási határok nem estek egybe az etnográfiai határokkal, így a jövőben a magyarság akadálytalanul használhatja anyanyelvét.

Magyar jogi fakultás

— Mi a kormány álláspontja a magyar egyetem ügyében? — kérdezte a magyar újságíró.

— Tervebevitünk egy főiskolai fakultást, ott a jogi tudományt adnák elő magyar nyelven. Ez megvethetné egy magyar jogi fakultás alapját a pozsonyi jogi egyetemen. Jogos kívánság, hogy a magyar iskolák tanárait magyar nyelven képezzék ki. Ebben hajlandó a kormány arra, hogy megfelelő megoldást keressen.

Magyarok a közigazgatásban

— Mi lesz a közigazgatással? — kérdezte tovább az újságíró.

— Az új nemzetiségi statutum egyik legfontosabb intézkedése, hogy a járási képviselőknek, mint legkisebb közigazgatási egységeknek, jóval nagyobb szerepet biztosít. A magyarok számára nagyobb szerepet kapnak a magyar tisztviselők állásokat kapnak, kimondjuk, hogy a magyar tisztviselők lehetőleg magyar vidé-

ken teljesítsenek szolgálatot. Mivel a közigazgatásban csakis olyan tisztviselő működhetik, aki ért a nép nyelvén, a magyar nyelvet tanítani fogjuk a cseh és szlovák tisztviselők számára is. A vasut, a posta, a hadsereg, a pénzügyország ágazataiban pontosan keresztülvisszük a nemzetiségi statutum új alapelveit. Persze ezt nem lehet öt perc alatt, ehhez idő kell. Minden kívánságunkat teljesítjük az egységes állam keretén belül. De nem engedünk államot az államban.

Knickerboker intervjuja Krofta külügyminiszterrel

Knickerboker, a hírneves amerikai újságíró beszélgetést folytatott Krofta külügyminiszterrel, aki az alábbi nyilatkozatot adta:

— Nem hiszem, hogy a német kormány, vagy a hadseregnek szándékában állna megtámadni bennünket.

Krofta hozzátette, hogy a határon koncentrált cseh csapatok békelétszámát csak akkor fogják helyreállítani, ha majd teljes lesz a nyugalom a szudetanémet vidéken, ahol a németek Hitler és Henlein irányítása mellett felkelést készítettek elő.

— Igaz, hogy tudunk a német csapatok bizonyos manővereiről, — folytatta nyilatkozatát Krofta, — de a német kormány biztosított arról, hogy az ellenünk irányuló ellenséges szándék abszurd híresztelés. Mi ténylegesen nem akartunk mozgósítani, katonai intézkedéseink nyugalmi állapotot kívántak teremteni az ország azon vidékein, ahol a politikai érzelmeket átmenetileg felkavarták a községi választások. Ha hatóságaink azt a benyomást



A HABZÓ FOGPÉP

keltették volna, hogy nem elég erősek a helyi incidensek megelőzésére, állandóan meg lett volna a lehetősége annak, hogy a szudetanémet ifjuság zavargásokat idézzen elő.

amely esetben a német hadsereg kötelességének tartotta volna bevonulni és a zavargásokat elfojtani.

Egy ilyen lehetőséggel már csak azért is számolni kellett, mert hivatalosan tudomásunkra hozták, hogy Németország interveniálni készül, ha határainkon belül zavargások robbanának ki.

Ebben a diplomatikus formában ismertette Krofta a szudetanémet felkelés és német invázió tervét, amelyet csak a cseh hadsereg vilámgyors mozgósítása akadályozott meg.

A Reuter ügynökség jelenti: A prágai kormány által elkészített javaslatokat, amelyeket a szudetanémetek vezetőivel nagyrészt tárgyaltak, most szakértő bizottság elé terjesztik. Beavatott helyen úgy tudják, hogy a javaslat alapját képező elvi elgondolások nem fognak legyőzhetetlen akadályokat a megegyezés útjába gördíteni. Minden valószínűség amellet szól, hogy bizonyos módosítások után az egyezmény megköthető lesz. A szudetanémet párt jogi szakértői a kormány jogügyi szakértőivel együtt már a hét folyamán hozzáfognak a részletek megvitatásához. (Rador.)

A szlovenszkoji néppárt feltűnést keltő népgyűléseivel foglalkozik a francia, angol és német sajtó tekintélyes része. A Times kiemeli a népgyűlésen elhangzott határozatok fontosságát. A Daily Telegraph és a Daily Express rendkívüli fontosságot tulajdonít a szlovenszkoji néppárt határozatának. A Daily Mail mint a legnagyobb politikai eseményt méltatja a nagygyűlést. A francia sajtó kimerítő részletességgel ismerteti a szlovenszkoji néppárt jelentőségét és a határozatokat.

CENTRAL: d. u. 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órákor

Conrad Veidt és Annabella
ragyogó alakítása egy hatalmas történelmi filmben

A BIBOROS FUTÁRJA

CORSO: 2 premier film!

Tel. 2065. Folytat. lagos előadás d. u. 3 tol.

I. **ÖNNEK ASSZONYOM!** Warner Baxter és Joan Bennet
Divatbemutató 1936-ról. (Vogues 1938.)

II. **PENSION MIMOSA!** Françoise Rosay és Paul Bernard
Rendes helyátrak.

URANIA Ma premier! 90 perc kacagás!

Szőke kísértet

Szatirikus társadalmi ferdetűkőr! Szellemes szellemek vigjátéka. Világraszóló siker.
Constante BENNET, Cary GRANT
Rendezte: Hal Roan, (a „Stan és Bran” filmek rendezője).
Németül beszélt filmrémek.
Mérsékelt helyátrak. 8-kor mat. Tel.: 12-32.

A kisebbségi kérdés napirenden

*

A fővárosi sajtó behatóan foglalkozik a kisebbségi kérdéssel. Így a „Timpul“ című lap június 6-i számában újból idézi azt a cikket, amelyet május 12-én a kisebbségi kormánybiztosság létesítése alkalmából írt. Ebben a cikkben utal arra, hogy a február 10-én életbelépett új államrendszer az első pillanattól kezdve nagy figyelmet szentelt a kisebbségi kérdésnek, valamint annak az intézménynek, amely arra hivatott, hogy ezt a kérdést rendezze. Ez a rendszer létének első szakaszában a kisebbségi ügyek vitelével Vaida-Voevod Alexandru királyi tanácsost, négy ízben volt miniszterelnököt bízta meg, második szakaszában pedig a kisebbségi kormánybiztosságot létesítette. Mindkét intézkedés arra vall, hogy különös figyelmet szentelnek a kisebbségek problémájának. Az az indoklás, amelyet a kisebbségi kormánybiztosság létesítéséről szóló rendelkezésekhez fűztek, ennek a kormánybiztosságnak célját abban jelölte meg, hogy „hozzájáruljon az etnikai kisebbségek és a lakosság többi része közötti harmonikus együttéléshez“.

— Azon hónap alatt, amely a kisebbségi kormánybiztosság létesítése óta eltelt, — folytatja cikket a Timpul, — alaposan áttanulmányozták azokat az alkotmányos alapokat, amelyekre a kisebbségeknek az ország többi lakosaival való harmonikus együttélését helyezzék. Ezek az alkotmányos alapok a február 27-i új alkotmány 19., 21., 27. és 94. szakaszai, amelyek a következőképpen hangzanak:

A 19-ik szakasz második bekezdése a következőképpen hangzik:

„Az állam az összes felekezeteknek egyenlő szabadságot és védelmet biztosít, amennyiben ezek működése nem érinti a közrendet, a jó erkölcsöt és az állam biztonságát“.

A 21. szakasz első bekezdése: „A tanítás szabad a külön törvényekben megállapított feltételek mellett és amennyiben az nem ütközik a jó erkölcsökbe, a közrendbe és az állam érdekeibe“.

A 27. szakasz első bekezdése: Csak román állampolgárok foglalhatnak el közhivatali, polgári és katonai tisztségeket, valamint méltóságokat, figyelembe véve a román nemzet többségi és államalkotó jellegét“.

A 94. szakasz így intézkedik: „A román nyelv az állam hivatalos nyelve“.

— „Az a munka, — folytatja a Timpul, — amelyet most a kisebbségi kérdés rendezése végett kifejtenek kizárólag ezeknek a szakaszoknak alapján folyik. Magureanu Mihail miniszterelnök, ségi alminiszter, Pacliseanu Zenobie kisebbségi fő-kormánybiztossal a probléma jogi oldalát tanulmányozta és egy, a közeljövőben megtartandó minisztertanács a maga teljes egészében foglalkozik a kisebbségi kérdéssel“.

Ugyancsak a „Timpul“ június 7-i keltezésű számában C. Miciora tollából újból behatóan foglalkozik a kisebbségi kérdéssel és többek között a következőket írja:

— A kisebbségi kormánybiztosság létesítésével egyidejűleg a kormány beható tanulmány tárgyává tette annak lehetőségét, hogy a kisebbségek és az ország többi lakói között harmonikus együttélést biztosítsák. Az egyes miniszteri tárcák vezetői

egy-egy emlékiratot készítettek a különböző miniszteriumoknak a kisebbségekkel, vagy pedig az egyes kisebbségi kategóriákkal levő kapcsolatairól, egyben pedig javaslatokkal szolgáltak annak érdekében, hogy a más etnikai származású állampolgárok jó megélhetését biztosítsák, természetesen a román állam törvényeinek keretein belül. Rendkívül érdekes két statisztika, amelyet a magyar kisebbséggel kapcsolatban készítettek. Az egyik azzal foglalkozik, hogy hány magyar parasztot juttattak földhöz, a másik pedig a kisebbségi vállalatoknál lévő magyar tisztviselők számát tünteti fel. Ebből a kimutatásból azt állapították meg, hogy a magyar származású földmunkások legalább olyan elbánságban részesültek, mint a román földmunkások, a magánvállalatoknál pedig a magyar tisztviselők nagyobb százalékban kaptak elhelyezést, mint a romániai magyarság számára. Ezeknek a statisztikáknak elkészítése sok időt vett igénybe és most, hogy ezek már megvannak, tanácskozásokat tartanak a kisebbségi kormánybiztosság általános működési irányvonalának megállapítása céljából. Ezeknek a tanácskozásoknak során jelölik ki azt a személyt, aki véglegesen átveszi a kisebbségi kormánybiztosság vezetését és, aki az ország volt, vagy jelenlegi magas vezetői közül kerül ki és mindenesetre olyan személyiség lesz, aki teljes egészében ismeri a kisebbségi kérdést. Egyelőre egy elv biztosnak tekinthető és pedig az, hogy nem rendezik külön törvénnyel a kisebbségi kérdést, mert az állam jelenlegi törvényei alkalmasak arra, hogy kielégítsék a kisebbségek érdekeit. A legfontosabb kérdéseket, — mint a felekezetek, az iskolák, a nyelv és a közhivatalokban való elhelyezkedés kérdését, — egyébként az alkotmány szabályozza.

LEGUJABB MODELÜ, MEGLEPŐ OLCSÓ „STAR“

STRAND-CIPŐK és SZANDÁLOK
háta mas választéka érkezett.

SÁNDOR cipőáruházába
Bui. Reg. Ferdinand 11

A kormány hivatalos lapja a „România“ rendkívül megértő szellemben foglalkozik a megoldásra váró kisebbségi kérdéssel. A lap mindennek előtt Petrescu-Comnen külügyminiszter genfi nyilatkozatát közli, amely arra utal, hogy a kisebbségek az összekötő kapocs szerepét vállalhatják a Dunărea-dunavölgyi államok együttműködése érdekében.

— Így tehát —, írja a România, — a román állam bizalmat tanúsít a kisebbségekkel szemben és becsületes gondolkodást vár tőlük. A romániai magyar kisebbségek reprezentatív tényezőik és sajtójuk útján hangsúlyozzák, hogy konstruktív munkát kívánnak kifejtetni az állam érdekében. Utalnak arra, hogy a magyar miniszterelnök örömeinek adott kifejezést Magyarország és a kisanant közötti megbeszélések fölött. Ugyanebben a beszédben a magyar miniszterelnök azt is hangsúlyozta, hogy a magyar nép őszinte, nyíltan megmondja kívánságait és visszautasít minden földalatti mozgalmat. A romániai magyar körök viszont arra világítanak rá, hogy az itteni magyarság is ugyanezekkel a tulajdonságokkal rendelkezik és minden-



kor a törvények keretében és azok tiszteletben tartásával kíván működni. Ezt a kijelentést összefüggésbe hozzák Petrescu-Comnen külügyminiszter azon kijelentésével, hogy a kisebbségek nem jelentenek akadályt, hanem a kapcsolatot képezik a szomszédokkal való baráti összeköttetések érdekében“.

— A kisebbségi kormánybiztosság létesítését, — folytatja a lap, — kisebbségi körökben bizalommal tekintik“.

Ezután a cikk szinte szószerint idézi az Aradi Közlöny május 19-i „Kisebbségi misszió“ című vezércikkének azon megállapítását, hogy a kormánybiztosság létesítésével a kisebbségi kérdést államproblémává avatták és a jelenlegi légkör valóban alkalmas a kérdés kedvező megoldására. Idézi a cikk azt is, hogy a kisebbségi politikának ez az új fázisa kettős szempontból fontos; az állampolitika szempontjából és annak az európai szerepnek szempontjából, amelyet a kisebbségeknek a Dunărea-medence népei megbékélésének nagy művében juttatnak.

Ezután a lap hangsúlyozza, hogy a kisebbségi sajtó mily nagy jelentőséget tulajdonított annak a megbeszélésnek, amelyet Dimancescu propagandaügyi vezérigazgató hívott össze és ezt a megbeszélést teljes mértékben tudta értékelni.

— A kormánynak a kisebbségi kérdéssel kapcsolatos intézkedései — fejezi be cikkét a România — fokozatosan konkrétabb jellegűvé válnak, azoknak a miniszteriumoknak együttműködése révén, amelyekről a kisebbségi kérdés megoldása függ. A talajt előkészítették, hogy ezek az intézkedések való eredményre vezessenek“.

„Tábortűz-ünnepély“

június 8-án este a Gloria-sporttelepen

A mai, június 8-iki restaurációs ünnepségek során, mint megemlékeztünk, este 10 órakor a zenés tákyásmenet végeztével a Gloria sporttelepen műsoros tábortűzi ünnepélyt rendeznek. Az esti ünnepségen legjobban szereplő sifrajegység a vármegyei prefektúra ezüstserlegét kapja. A tábortűzi ünnep műsora a következő:

I. A tűz. II. Királyhimnusz. III. A 27-es számú elemi iskola srajereinek énekkara előadja az „8 lumie“ és a „Pui de lei“ című darszobokat. IV. Nemzeti táncok. 1. Leánykereskedelmi iskola: „Sarban ciocane“ és „Lugojana“. 2. Ghiba Birta leányliceum: „Hora dela Balti“ és „Alunelul“. 3. Ipari gimnázium: „Husanac“ és „Ardeleanca ca la Sannicolau“. Ipari liceum: „Ciobanasul“ és „Ca la Cicula“. V. Énekkarok. 1. Moise Nicoara fiuliceum. 2. Leánykereskedelmi liceum: Pe marginea Dunării. 3. Ghiba Birta leányliceum: „Ce stal bade tot pe prag“. 4. Fiúkereskedelmi liceum: „Apărătorii țării“. VI. Dobriceanu Mihail ezredes, Arad megye prefektusa ünnepi beszéde.

A hét futball-eseményei

Bucureștiből jelentik: A Hask jugoszláv bányászati futballcsapat június 12., 13. és 15-én a városban játszik, ahol a Victoriával, a Rapid és a Venussal méri össze erejét. Ugyancsak június 12. és 13-án a Ferencváros csapata Timișoara-Temesváron a Chinezuflal és a Lugoj-lugosi Vulturullal fog mérkőzni.

Sportvonat Budapestre

Utlevél nélkül, csak személyazonossági igazolvánnyal a „RIPENSIA—UJPEST“ mérkőzésre

Aradról indul június 24-én 10:30-kor, Budapestre érkezik 15:45-kor
Budapestről visszaindul június 29-én 13:40-kor, Aradra érkezik 20:50-kor.

Részvételi díj 1.320 lei, (gyermeknek 820 lei)

Jelentkezési határidő: június 18 esti 8 óra a

WAGONS-LITS//COOK Menetjegyirodában
Arad, Minorita-palota

Fugger Vera grófnő „násza“

Az United Press bécsi jelentése szerint Fugger Vera grófnő megbízható értesülések szerint házasságot kötött Schuschnigg Kurt dr. legutolsó osztrák kancellárral, annak ellenére, hogy számolni lehet azzal, hogy Schuschnigg éveken át fogságban marad. A házasságkötés olyképpen történt, hogy Schuschnigg egy bizalmasával elküldötte a jegygyűrűt Fugger Vera grófnőnek. Ez volt az egyetlen lehetősége a házasság megkötésére, mert Schuschnigg fogsága miatt az esküvőn nem jelenhetett meg. Fugger Vera grófnő elvált asszony és ezért egyházi esküvőről nem lehet szó.

„Ismere: n repülők“

rejtélyes bombatámadása — francia határmenti városok ellen

Páris. A francia fővárosban óriási izgalmat és megdöbbenést keltett az a hír, hogy vasárnap reggel tizenkét ismeretlen nemzetiségű repülőgép bombákat dobott le francia területen, két határvároska közelében. A bombák nem követeltek emberáldozatot és egyetlen házat sem romboltak össze, viszont több bomba hullott arra a víz-duzzasztó gátra, mely többek között Toulouse városát is villanyvilágítással látja el.

Megállapították, hogy az ismeretlen repülőgépek szürkére voltak festve és hármas csoportban, rajokban vonultak fel a francia határ felett. A látási viszonyok rendkívüli rosszak voltak és az eget sűrű felhő borította. Talán ez magyarázza az érthetetlen légi támadást.

Krisztus után a harmadik században

már éltek zsidók magyar földön

Árpádházi oklevelek és egyéb kincsek a budapesti zsidó muzeumban

Budapestről jelentik: Egy újságíró végigjárta a budapesti Zsidó Muzeumot, mely érdekességével, történelmi kincseivel, évezredekre visszanyúló archeológiai gyűjteményével vetekszik nagy világvárosok muzeumaival. Ennek a Zsidó Muzeumnak egyik legfontosabb mondanivalója az, hogy a különböző ásatások leleteiből sok mázsás gránitombokból tudományosan megállapított tény az, hogy a zsidóság, Krisztus után a harmadik században már nagyobb csoportokban élt a jelenlegi magyar földön

és az árpádházi királyok idején már éppen jelentékeny szerepet vittek.

A Zsidó Muzeumnak egyik legérdekesebb tárgya az a kötömb, amit még 1890-ben találtak Esztergomban.

Hatalmas kötömb. A hat mázsás gránit egy a III. században, tehát

ezerhétszáz évvel ezelőtt itt élt zsidó sarköve.

A rávéselt szöveg, mely még ma is teljesen olvasható, görögös latinnal írott. A szöveg közepén óriási nyolcágú gyertyatartó van bevésvé, mely a zsidóság egyik jelképe és az egyisten világosságát hirdeti. Körülötte a következő felirat olvasható:

MEMORIA JUDATI PATRI ET MAMORIA
KASSIAE EYL

Fordítása: Judás apának és Casetának áldás emlékezetére.

A sarkő alatt majdnem kétezer éven át egy Judás nevű zsidó s Caseta nevű felesége aludta álmát. Mommsen, a nagy történész egészen részletesen foglalkozik ezzel a régiséggel Corpus Inscriptionum Latinarum III. 10599 munkájában.

A követ Serédi Jusztinian, Magyarország hercegprimása ajándékozta a Zsidó Muzeumnak.

Zsidó emléktábla Severus tiszteletére

A római időkben a mai magyar földön szíriai helyőrség állomásozott, akik Alexander Severus parancsára jól bántak az itt élő zsidókkal. Erről tanuskodik az emléktábla, melynek másolata itt van elhelyezve a Zsidó Muzeumban. A megtört, elkopott betűk több mint másfélszáz éven át őrizték egy ősi kultúra nyomait s a zsidóság hálaérzetét hirdetik. Az emlékkő felirata így hangzik:

DEO AETERNO PRO SA DU SEVA PFAVE
AE AUG ATAV RED L COSMOS PR STA
SPONDILLA SYNAE

Fordítása: Az örökkévaló Istennek (tisztelőre) a mi urunknak, Severus Alexandernek kegyes, boldog császárnak és Julia Mammaenak, a császár anyjának üdvéért fogadalmát örömeit beváltotta Cosmos a Spondilla állomás és zsinagoga főnöke.

A legrégebbi héber feliratu sarkövet 1894. szeptemberében találták Budán. Házépítéshez szükséges alapozást végeztek és felásták a talajt. Itt bukkantak az értékes leletre, amely arról tanuskodik, hogy ezen a helyen volt a magyar zsidóság első temetője. A kő 1278-ból származik és szövege a következő:

Ezen sarkő felállított rabbi Peszach Péter fiának fejénél, aki örök világába tért az ötödik év-
ezred 38. évében. Elul havában.

A keresztény időszámítás szerint ez a dátum 1278. augusztus 21. és szeptember 18. közé esik.

Érdekes, hogy a halott apját, akinek neve a sarkövön szerepel, „Péter“nek hívták.

Ugyanebből a korból származik egy eredeti pecséttel ellátott oklevél. Kiállította Lukács mester előjáró és az esztergomi Székesegyház káptalanja. Lukács mester köztudomásra hozza, hogy Predmann zsidó comes eladja zsigárdi (Pozsony-megye) birtokát Fulcunak s örökösének 300 ezüst márkáért. Eszerint a zsidóknak

az árpádházi királyok korában Magyarországon saját földbirtokuk lehetett.

amellyel bármikor szabadon rendelkeztek és azt saját belátásuk szerint eladhatták.

Mendel zsidó Mátyás-korabeli szerződése

Az oklevelek között szerepel Jacobus Mendel kezeirása is. Jacobus Mendel

Mátyás udvarában a zsidó ügyek prefektusa volt.

Természetesen ő maga is zsidó. Megkülönböztetett tiszteletben van része. Bejáratos az udvarnál és a zsidóság érdekeit szabadon és törvényesen képviseli, minden más hatalommal szemben. Az évszázados oklevél egy szerződésről szól, melyet Szentgyörgy grófja és Bozim herceg köt Jacobus Mendellel. A szerződésben Mendel

teljesen egyenrangú félként szerepel és a zsidó oklevelet ő maga is pecsétjével látta el.

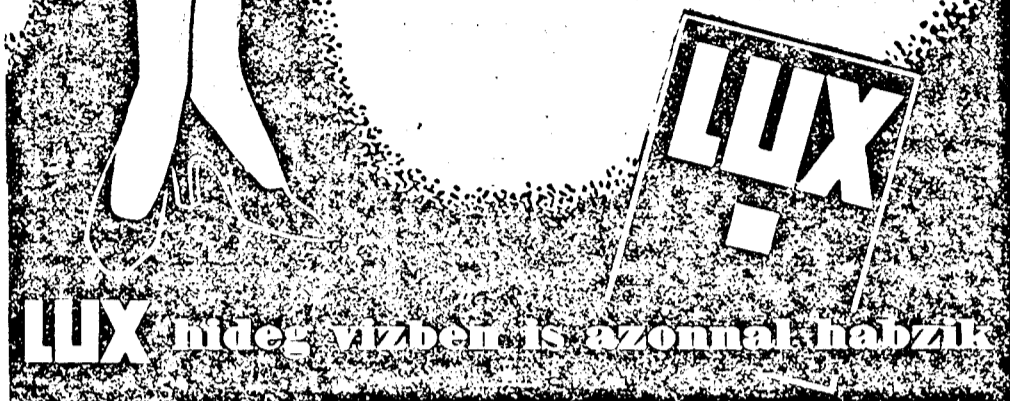
A mohácsi vész és a török korszakból már számtalan zsidó emlék maradt fenn. Ezeknek talán az ad különös érdekességet, hogy egy részüket József főherceg ajándékozta a muzeumnak.

Az egyik vitrin előtt különös érdeklődéssel állnak meg a muzeum látogatói. Ezekben a múlt század nagy zsidóinak emlékét őrzik. Itt vannak a feljegyzések, melyek Vázsonyitól, Kiss Józseftől, Falk Miksától és a többi nagy zsidótól mentenek át örök mementóként az utókor számára...

KELEMEN ISTVAN

Mily kellemetlen-leszaladt egy szem!

Helyes mosás mellett ezek a harisnyák még soká tartottak volna. Ha harisnyáinak hosszú ideig akar örülni, úgy mossa mindig csak Lux szappanpehelyel.



Pompásan sikerült a babakocsi- és gyermekszépségverseny

Az aradi Szegénygondozó Nővérek az elmúlt vasárnap rendezték meg babakocsi-korzó és gyermekszépségversenyüket. A szerény, barnaruhás nővérek mindent megtettek annak érdekében, hogy az ünnepség minél jobban sikerüljön. Az eredmény nem is maradt el: a verseny úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényes sikerrel zárult. Ez jórészt a nagyközönségnek tulajdonítható, amelyért a rendezőség, élén a fáradhatatlan Boros Gizella nővérrel ezúton mond hálás köszönetet.

Már 11 óra tájban egyre-másra érkeztek szüleik kíséretében a kis gyermekek a minorita templommal szemben levő indulási helyre. Időközben a zsűri tagjai: Popa Constantin városi kultúratanácsos, elnök, Beleznay István, Wolf Károly és Toader Iulian festőművészek, Karácsonyi István minorita lelkész, dr. Spinanțiu Eugen igazgató, tanító, Mátray Piroska dr. orvosnő és Mihailescu Florica tanárnő elfoglalták az Ardeal—Erdélyi Bankkal szemközti lévő helyeiket a tribünön, ahol a versenyen résztvevő kicsinyek felvonulását várták.

A menet pontban 12 órakor indult el a minorita templomtól. Az élen Beleznay Istvánné és Tichy Margit haladtak, a verseny technikai levezetését teljes egészében ők végezték. A verseny kezdete előtt és annak tartama alatt a felvonulás egész utvonala a tüzoltók kötélkordona tartotta fenn a rendet, míg a rendőrszolgálat pattogó indulókkal szórakoztatta a nagyszámu nézőközönséget.

A felvonulás csodaszép látványt nyújtott. A bíráló-bizottság tagjainak olykor nehézségeket okozott, hogy a sok édes csöppség közül melyiket pontozzák előbbre. A felvonulás 1 óráig tartott. Az eredmények összesítésére délután került sor, ami után Popa Constantin kultúratanácsos, a bizottság elnöke kihirdette az eredményt. A bizottság a leányok közül tizenegyet, a fiúk közül négyet jutalmazott.

Leányok: 1. Galateanu Florica (fantasie), 1a) Safta Dorin. 2. Mihók Ibi (Piroska és a farkas). 3. Hudici Veronica. 4. Curticea Ileana. 5. Sós Juditka. 6. Barca Mária Magdolna. 7. David Maria. 8. Popescu Lucia. 9. Weisz Rosmarie. 10. Avram Baby. 11. Mutvánszky Anci.

Fiúk: 1. Fogarassy Péterke (fehér frakk, cylinder). 2. Crișan Viorel. 3. Ritter Tivadar. 4. Ardelean Radu.

A leányok közül az első három helyezett az ajándékon kívül Beleznay István festőművész díszoklevelét kapta. A fiuknál az első két helyezett kapott diplomát. Valamennyi résztvevő a zsűri tagjai finom cukorkákkal ajándékoztak meg. A verseny tisztá jövedelmét a szegénysorsu, beteg gyermekek Barzavai—berzovai nyaraltatására fordítják a Szegénygondozó Nővérek.

3 szobás luxus lakások és garzon szobák új házban, a város legszébb helyén kiadók. Érdeklődni Mignon cukorkaüzletben.

NAGYVILÁG

Balul sikerült őszinteségi nap

Sokat nevetnek Krakkóban egy uri társaságon, melyben három család szokott állandóan együtt lenni. Ez a társaság őszinteségi napot rendezett azzal az általános kötelezettséggel, hogy ezen az összejövetelen a társaság egyetlen tagja sem hazudik és megmondja őszintén, mi fekszik a lelkén. Az eredmény a következő: a társaság két férfi tagja válpört indított a felesége ellen. Két asszony a tulajdonoson úgy összekapott, hogy orvost kellett hívni. A többi nők végérvényesen megszakították barátságukat, mert valamennyinek az volt a véleménye, hogy a másik nem ért a főzéshez. A társaság egyik leánytagja becsületségért pört indított a másik ellen, mert olyasvalamivel vádolta meg, amit a világ egyetlen hölve sem viselhet el felháborodás nélkül. Az sem utolsó, hogy a férfiak — bár elmondtak egymásnak mindent — javarészt jóbarátságban maradtak és megállapították, hogy a kegyes hazugság a társaságban nagyon is szükséges, mert ha mindenki a legigazabb véleményét kifejezésre juttatná legjobb ismerőseivel szemben, akkor a barátság, mint haszontalan valami teljesen megszűnne a földön.

Táplálkozás kérdése a rák?

A British Medical Journal azt írja, hogy a rák-betegséget teljesen kiirthatná egy korlátlan teljhatalmu ételmezési diktátor, aki egészséges és természetes táplálkozásra kényszerítené az emberiséget. Mussolini legbölcsebb intézkedése egyik legelső rendelete volt, mellyel eltiltotta a fehér kenyér sütését és kötelezővé tette a korpával vegyített liszt használatát a kenyérsütéshez. Hasonló erélyes rendelkezéssel kellene leszoktatni az emberiséget a tömény cukortartalmu, egészségtelen nyalánkságok, édes-ségek, cukorkák és cukorsütemények fogyasztásáról, el kellene tiltani a szervezetet és a sejtövegeteket romboló élelmi és élvezeti cikkek s italok reklámozását és tömeges eladását s újra kellene nevelni az emberek izlését, hogy a természetes nyers gyümölcs zamátját élvezni tudják.

Paradicsomból kaucsuk

Olasz lapjelentések szerint dr. Mauri nevű pármal vegyész-mérnöknek hat esztendeig tartó kutató munkája és lankadatlan szorgalommal folytatott kísérletei eredményeként sikerült a paradicsom héjából kitűnő minőségű kaucsukot előállítani. Fővelemreméltó körülmény, hogy az olasz Nemzeti Tudományos Kutatásokat Támogató Intézete dr. Mauri találmányát hivatalosan is elismerte. A találmány gyakorlati kihasználásának érdekében végzett statisztikai munkálatok kimutatják, hogy Olaszország évi kerek 800 ezer tonnás paradicsomtermeléséből 2000 tonna kaucsuk nyerhető.

Az ifjúság

(—) Az ifjúság a nemzet reménysége. Ha az ifjúság téves utakra terelődik, az állam jövője van veszélyben.

A Zelinszky—Codreanu pörben az eltévelyedés néhány tipikus esete került felszínre. Ifjúságunk egy kis része ennek a foglalkozás nélküli embernek befolyása alá került s vakon követte utasítását, amikor az ország magas méltóságai elleni merényletre izgatott. Zelinszky sóbányába küldte azokat a teológusokat, akik legyilkolták Mihail Stelescut a kórházi ágyon és Duca gyilkosait, ugyanakkor azonban, hogy új bűnökre biztasson, kitiűntette, sőt magas rangokra emelte a beugratottakat.

A vétkek tovább folytatódhatnak volna és a fiatalosság eltévelyedése nem ért volna véget, ha nem következne be az izgató elitelése.

Ezek a vétkek nemcsak rendkívül károsak voltak az ország erkölcsi légkörére, de ellentétben állnak a román vérmérséklettel és gondolkozással is. A vétkek láncolatát maga Zelinszky—Codreanu kezdte meg, amikor megölte Manciu prefektust és gyilkosságának igazolására egész vétékiskolát rendezett be.

Lassan-lassan azonban, az ifjúságnak az a része, amelyet a vétkek bűnös varázsa megérintett, kezd magához térni. Így is a helyes: az ifjúság energiáját a teremtő célra kell hasznosítani. Az országnak fiatal karokra és világos elmékre van szüksége az újjáépítés munkájában. Az országör-intézményre, a katonai előképzésre és az egyetemekre vár az a szerep, hogy az eltévelyedetteket visszaveressék a nemzeti, monarchikus és teremtő államba.

Hiradómozi a kávéházban

Ami harminc évvel ezelőtt önmagától adódott, de a mozi fejlődése során idejétmult intézménynek bizonyult, most újra életre kelt. Varsóban mozikávéházat nyitottak. Annakidején Budapesten is kávéházban mutattak be először filmeket, mialatt a közönség uzsonnázott. Ez volt a mozi őskora.

A varsói Café Esplanade-ban most feléledt a kávéházi mozi. A kávéház hiradókat játszik, közben a vendégek az asztalnál ülnek és előadás alatt felszolgálják az ételeket és italokat. Megengedték a dohányzást is. Az egyesített kávéházi és hiradómozit éjjel-nappal üzemen tartják.

Készül a náthamentes zsebkeendő és a bacillusölő ing

Egy manchesteri gyapotszövőgyár laboratóriuma állítólag új eljárást talált fel, amelynek segítségével állandó fertőtlenítő hatást kölcsönöztek a fehérneműnek. Az eljárás során nagy baktériumölő hatású folyadékkal impregnálják a kelmét. A fertőtlenítő folyadék az emberi szervezetre egyáltalán nem ártalmas, enyhe és kellemes illatú s csiraölő hatását ismételt mosás sem gyengíti. A „Vi-giene”-nek nevezett találmány különösen fontos lesz a náthajárvány elleni védekezésnél, mert náthamentes zsebkeendők és ingek készülnek belőle.

Két tizenhétéves leány

megölt és kirabolt egy 70 éves asszonyt

Bucurestiből jelentik: Cernaui közelében tegnap megölték Dommica Bobailo 70 éves asszonyt, aki egyedül élt házában. Az öreg asszonyról az a legenda keringett, hogy nagyon gazdag, mert két felnőtt fia Amerikában él és minden hónapban sok dollárt küld haza.

Az öreg asszony száját betömtek, majd megfojtották. A csendőrség megállapította, hogy gyilkosság történt, amely az egész környéket megrendítette. Két fiatal leány, névszerint Maranda Pikorny 19 éves és Maria

Cozbenciuc 18 éves leányok követték el a gyilkosságot. A vallatás során beismerték tetteiket.

A csendőrségen azt vallották, hogy mindössze háromszáz leit találtak a meggyilkolt öregasszonynál, holott a szóbeszéd alapján azt sejtették, hogy milliókat tart magánál.

A halálbüntetés bevezetése óta ez az első rablógyilkosság az országban és ezt is két fiatal leány követte el.

Vasárnap tartja tisztújító közgyűlését az aradi ágostai evangélikus egyházközség

Frint Lajos szuperintendens és Purgly László egyházkerületi főgondnok elnöklésével választja meg hatvan-tagu vezetését a közgyűlés

E hó 12-én, vasárnap délben nagy eseménye lesz az aradi ágostai evangélikus egyházközségnek. Ekkor tartja ugyanis évi közgyűlését a Frint Lajos szuperintendens vezetése alatt működő egyházközség. Az évi közgyűlés tárgysorozatán egyetlen nagy érdeklődéssel várt programpontra szerepel: az egyházközség 60 tagu presbitériumának és vezetőségének megválasztása. A régi presbitériumnak ugyanis most járt le a mandátuma és így vasárnap fog dönteni az ágostai evangélikus egyházközség arról, hogy kiknek az agilitására bizza az egyházközség hitéletének és szervezetének vezetését.

Az ágostai evangélikus egyház szabályai szerint a tisztújító közgyűlésen az egyházközség minden adófizető férfi-tagjának van szavazati joga és így az egyház valamennyi, adóját rendszeresen fizető férfi-tagja részt vehet az új presbitérium és vezetőség megválasztásának nagyfontosságú lépésében. Az egyház szabályzata szerint a nőknek formászerint nincs ugyan szavazati joguk, de lényegében van, mert minden önálló keresettel bíró nő, aki rendszeres adófizetője az egyházközségnek, a közgyűlés alkalmával gyakorolhatja a szavazati jogát, hogyha egy szavazati joggal bíró férfitaggal képviselteti magát.

A vasárnapi ágostai evangélikus egyházközségi közgyűlés vezetését az egyházi papi vezetője, Frint Lajos szuperintendens, mint az egyházközség lelkésze és Purgly László egyházkerületi főgondnok, mint az egyházközség felügyelője felváltva végzik. A hatvan-tagu presbitérium, illetve vezetőség személyi kiválasztását egy öttagu jelölő bizottság végzi, amely még nem fejezte be a nagy gondot igénylő munkát, mely iránt érthetően nagyfokú az érdeklődés az egyházközség tagjai között, mert

Kereskedők!

Celuloid Zippzár Rolssverschluss
minden színben egész 50 cm. hosszú rendelkezem raktáron. Sürgősen adják fel rendeléseiket. **FISCHER**
Bucurest', Casuța poș 313.

40 repülőgép ezrével szállítja az „aranylázás” szerencsevadászokat Észak Kanadába

Newyork. A lapok közlik, hogy Kanada északi részén olyan aranyláz tört ki, mint annakidején a klondykei aranymezők felfedezésekor. Ezrével várnak Edmontonban a repülőtéren az aranyásók, hogy felülhessenek a repülőgépre, mert ez az egyetlen forgalmi eszköz, amelyen el lehet jutni a magas hegyek között lévő fennsíkra, ahol az aranyező elterül. 40 repülőgép van állandóan szolgálatban, hogy a zaránykeresőket elszállítsa. Mackenzie kanadai államnak ezen a földjén 53 mértföld széles sávot 4000 parcellára osztottak fel eddig az aranyásók.

Vegyen részt Ön is

az északi államokba rendezendő nyári tengeri utazásokon:

Északi Sark - Spitzbergák - Norvég Fjordok a „Stella Polaris”

és „Leopoldville” luxusgőzösökön

19.000 leies népies áron, valamint

Izland - Norvégia - Keleti-tenger

felé rendezendő utazásokon kényelmes holland gőzösökön (csak egységes osztály létezik)

Szórakozási utak az Atlanti óceáni szigetekre (Madeira)

Információk és prospektusok:

Organizatia Romana de Turism,
BUCURESTI, Calea Victoriei 70.

TIMISOARA, Str. Venetia 2. Tel.: No. 632.

Százötmillió lei vagyona van

Volt liberálistpárti a volt liberális pártnak képviselők és szenátorok részt kérnek a vagyomból

Bucuresti. A hivatalos lap rendeletét közöl, mely rendel a volt politikai pártok vagyonának felszámolását s ennek alapján Nistor volt miniszter vezetésével már bizottságot neveztek ki a volt liberális párt vagyonának likvidálására. A „Romania” című lap értesülései szerint közel 105 millió leire becsülik a megszünt párt vagyonát, ebből 72 millió lei készpénz betétként van elhelyezve a Banca Romaneasca nevű bankban, a vagyon többi részét két bucurestii palota és a „Viitorul” című lap nyomdávalalata és üzeme képezi.

A volt liberális párti képviselők és szenátorok érdekes követeléssel álltak elő a felszámolással kapcsolatban. Emlékiratot készítettek — írja a lap — és előadták, hogy napidijaik 12 százalékát négy éven át fizették pártalapra anélkül, hogy ennek ellenében részvényeket kaptak volna. A volt képviselők és szenátorok így részt kérnek a felszámolásban.

Az ügyben — írja a „Romania” — érdekes fejlemények várhatók.



VIM

MINDENT TISZTÍT

*átlagosan és
kíméletesen*

a konyhák ontót is

A műtőasztal fölé helyezett tükréből dirigálta saját vakbélműtétét dr. Bugyi István, a szentesi mintakórház tudós főorvosa

Szentesről jelentik: A szentesi közkórház orvosi körökben tudják, hogy minden tekintetben mintakórház. Azok a betegek, akik gyógyultan hagyták el a ragyogóan tiszta és példásan vezetett kórházat, a legnagyobb hálával emlékeznek meg az ottani rendszerről, az orvosokról, az ápolásról. A mintakórház megteremtője dr. Bugyi István igazgató-főorvos, akinek nemcsak a belföldi, de a külföldi szakkörökben is ismert neve van. Dr. Bugyi István kiváló sebész. Meséli róla, hogy már 8 esztendőskorában — operált. Kis üveg éterjével kiment a nádasba — a kórház hatalmas telkén a Kuca vize folyik keresztül — s a víz partján abban az időben nádrergeteg volt tele békával. A kis Bugyi-fiu békákat fogott a nádasban, éterrel elaltatta és felboncolta őket.

Láz

Azóta híres sebész lett. A kórházat gyakran keresik fel külföldi fiatal orvosok, akiket államuk küld ki, hogy tanuljanak a szentesi mintakórházban. Dr. Bugyi István igazgató-főorvos számos orvosi lap munkatársa, cikkei jelentek meg műtétekről, kórházvezetéséről, a betegellátás újabb rendszereiről és legújabbban egy újfajta érzéstelenítési eljárásról számolt be. Az igazgató-főorvos azok közé tartozik, akik szorgalmasan résztvesznek minden nemzetközi orvoskongresszuson. Dr. Bugyi István a közelmúltban Berlinben volt a sebészek világkongresszusán. Berlinbe lázasan érkezett. Megvizsgálta saját magát és megállapította, hogy vakbélgyulladás van.

Bugyi István főorvos elhatározta, hogy megoperáltatja magát, de nem Berlinben, hanem otthon Szentesen. Mint lelkiismeretes orvos és szakmáját szerető tudós, Berlinben végighallgatta a kongresszus előadásait, megtartotta saját előadását, azután vonatra ült. Mire Pestre érkezett már nagyon rosszul volt. Budapestre felhívta Szentest:

„Készüljetelek sürgős műtőre”

— Mi ujság? Van-e sok műtét?
— Mint rendesen.

— Készüljetelek elő egy sürgős vakbélműtőre, valamivel ebédután odahaza leszek...

Nem mondta, hogy ő a beteg, minek rémitené meg az egész kórházat.

Maga vezette haza autóját Pestről Szentesig. A nagy örömet, hogy megérkezett, ijedség váltotta fel, a főorvos falfehér arccal szállt ki az autóból.

— Gyerünk a műtőbe, operáljatok meg, appendicitisem van...

Maga lábán ment a műtőbe. Más beteget

morfiuminjekcióval készítene elő a műtőre, nem fogadta el. Felfektették a műtőasztalra és két legkedvesebb munkatársa: dr. Michailovits Lehel sebészfőorvos és dr. Csiky sebészorvos kezdtek a műtőhez. Az operálóasztalt körülállta a kórház teljes orvosi kara. Nehéz és komplikált esetekből kiutat találó kiváló orvosok úgy drukoltak, mint még soha...

Ha egy órát késik...

Helyi érzéstelenítéssel kezdődött a műtét, amelynek minden fázisát jól látta Bugyi dr. az operáló-asztal fölött lévő árnyékmentes üveg tükréből. Néhányszor megszólalt:

— Te Lehel, ezt ne így csináld, hanem...

— Pista, hallgass, én látom, mi van itt, én operálok, nem te!...

A vérejelé fájdalmas részhez érkeztek.

— Most elkábitlak! — mondotta Michailovits.

— Rendben van, pajtás, te tudod!...

Elkábitották. Az orvosok a fejüket csóválták; ha egy órát késik Bugyi doktor, nem tudtak volna segíteni rajta.

Külön szobába tették, amikor magához tért, ezt mondta:

— Semmi kedvezés, úgy tartsatok, mint bármelyik betegünket!

Kórházi kosztot kapott, ugyanazt, mint más.

Négy nap mulva felkelt, az ötödik napon sétált, majd hazavitette magát. A következő nap már bent volt a kórházban. Bottal besántikált.

Amikor a kapcsokat szedték ki belőle, megkérdezték:

— Mondd, Pista, hogyan lehettél olyan könnyelmű, hogy Berlinből hazajöttél, ott nyomban elvégezhetted volna rajtad a műtétet?...

— Tudjátok, filmen lepergettek egy vakbélműtétet, más a módszer, mi nem úgy csináljuk...

Felöltözött, azután bement a műtőbe, bemosakodott, nekikezdett a soros operációnak.

Egyhangu határozattal ismét a régi vezetőségét választotta meg az aradi Lloyd-társulat

**Jellinek József negyedizben lett elnöke a tekintélyes társadalmi intézménynek.
A vezetőség névsora.**

Pünkösd vasárnapján tartotta meg nagy érdeklődéssel várt évi rendes közgyűlését a szépmultu aradi Lloyd-társulat. A közgyűlésen, amelyet délelőtt 11 órai kezdettel Jellinek József társulati elnök vezetésével a társulati szék házában tartották meg, egyhangu lelkesedéssel újra elnökké választották Jellinek Józsefet és ismételten alelnökök lettek Domán Sándor, valamint báró Andrányi Lajos.

Goldzieher Albert dr. titkár olvasta fel a közgyűlés rendjén a választmány jelentését az elmúlt év működéséről. Kitűnt ebből a jelentésből, hogy Arad előkelő polgári társadalmának ez a tekintélyes intézménye 315 rendes taggal rendelkezik. Jellinek József elnök bejelentette ezután, hogy a választmány mandátuma lejárt, majd köszönetet mondott a lelépő vezetőségi tagok nevében a bizalomért, amelyet a tagok irántuk tanúsítottak és ezáltal a munkájukban támogatták őket. Schütz Henrik dr. azt javasolta ezután, hogy mivel a társulat minden tagja a legnagyobb mértékben meg van elégedve a vezetőség multbeli tevékenységével, változatlanul szavazza meg a közgyűlés a régi vezetőségi névsort, bizalmáról biztosítva Jellinek József elnököt és az egész tisztikart az ezután következő három évre is.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta Schütz dr. javaslatát és közfelkiáltással egyhangulag ismét a régi vezetőséget választotta meg. Az

ujonnan megválasztott vezetőség nevében az ezuttal negyedizben megválasztott Jellinek József elnök mondott lendületes beszédben köszönetet és ígéretet tett, hogy mint a multban tették, a jövőben is mindent el fognak követni a társulat felvirágoztatása érdekében.

Ezután a választmány tagjait választották meg, majd a jövőévi költségvetést szavazták meg szintén egyhangu határozattal.

A választmány tagjaivá Schütz Henrik dr. indítványára három évi tartamra a következőket választották meg:

Adler Andor, Bing Hugó, dr. Botis Aurel, Dán Oszkár, Eichner Akos, dr. Falus Lajos, Faragó Rezső, Fodor Gyula, Hegedüs Gyula, Kardos Jenő, dr. Kelemen Gábor, Kleinhändler Ábris, Koch Dániel, Kornis Zsigmond, Lakatos Aladár, Lengyel Béla, báró Neuman Károly, Radó Gyula, Rapaport Miksa, dr. Rácz Sándor, Reismann Jenő, dr. Reusz Miklós, Sebestyén Ede, dr. Singer Lajos, dr. Somló Ármán, Sugár Károly, dr. Székely Lajos, dr. Szabó Sándor, Szabó Miklós, dr. Szalay Vilmos, Szenes Henrik, Tauszk Jenő, Tenner László, dr. Vörös László, Weisz Mihály és dr. Zubor Imre. Póttagok: Dr. Windholz Béla, dr. Antal András, Stern Lajos, Grünstein Ármán, Fülöp Viktor, Kain Imre. A számvizsgáló bizottság elnöke: Földes Soma, tagjai: Lusztig Dezső, Sándor Béla, Weisz Márton, Wiesel Jenő.

Kerékpárok nagy választékban Kalmár Józsefnél Arad, str. Bratianu 1. sz.

Paál Jób:

AZ UTOLSÓ GAVALLÉR

Egy királylány szerelmes sürgönyei, porlepte öreg akták között
„Te vagy számomra a világ, szeretlek téged!”

A döblingi örültek házából, ahol dühöngők köze zárják a belga király leányát, hiába próbálja menteni szerelmesét Kóburg Lujza. Vallomásai, levelei itt hevernek az akták között, de a tárgyalásokon sohasem olvasták fel őket és nem látta ezeket Mattasich Géza sem.

Két sürgöny hull ki az iratborítékból. Fgyazon napon adták fel mind a kettőt.

1897. december 16-ikán.

Az egyiket Bécsben, a másikat Meránban. Ezen a napon indult Mattasich szerelmeséhez, aki így sürgönyöz neki:

„Graf Keglevich, Wien, Wallfischgasse 11. Hatalmas Isten! Holnap péntek van, de szép nap ez! Nemsokára utazol hozzám és íaj, de lassan gördül Veled a vonat! És mégis egyre közelebb jön a rossz fiu és nemsokára vágakozó barna szemek mosolyognak rá! Azt mondják majd neki ezek a szemek epekedéssel tele: szeretlek téged és ezzel aztán minden kin el van feledve! Világosság ragyog a világról rám! Te vagy számomra az egész világ. Nyolc órákor rád gondolok és imádkozom, de mindig Nálad vagyok. Te vagy a Mindenem! Viszontlátásra! Milyen szép így élni! Kimondhatatlan boldogság van e szóban: egyedüllét! Szerencsés utazást! Isten óvjon. Jó éjt Édesem. Álmodj szépet a boldog időkről és az édes tehér lányokról. A világ végéig a Te „Märchened“.

„Märchen“ — ezzel a szóval írta alá Lujza a sürgönyt, amelyet maga fogalmazott. A hadbíróság a távirati blankettát a meráni postahivatalban foglalta le. Délután két óra 5 perckor adták fel a sürgönyt és a 12⁶ szóért Lujza — három krajcárral számítva a szót — 3 forint és 78 krajcárt fizetett... Ugyanezen a napon ment Meránba a következő telegramm:

„Mademoiselle Hein Meran Villa Praderhof. Éppen most szállok vonatra. Érzem: hogyan dobog az én hűséges szívem, mennyire vágyódom már a napsugaram után, milyen lassan is megy ez a vonat, repülni szeretnék Hozzád. Áludj jól és álmodj a mi kunyhónkról, én édes drága kicsiny egerem. Jó éjt. Mindig imádkozom. Isten óvjon. Örökké a Te „Schneck“-ed“.

Ez a távirat este nyolc óra harminchat perckor ment tovább, ötvenkét szóból állt és egy forint ötvenhat krajcárt fizetett ki a szerelmes lovag, aki telegrammját a hercegnő komornájához címezte és aláírásul a „Schneck“ szót használta...

A Lujza sürgönyében nem húzott alá semmit a vizsgálóbíró, a főhadnagyéban e szavak: „Álmodj a kunyhónkról“ vastag kék plajbásszal vannak aláhúzva...

E néhány szó is hozzájárult a hatévi börtönhöz...

Egész halom akta hever itt előttem.

Levelek, jegyzőkönyvek. Az egyik levelet Lujza az apjának írta, ebben kétségbeesetten kér segítséget. Azt írja:

„Kedves Papa! Az a kellemetlen helyzet, amibe engem családóm sodort, arra kényszerített, hogy pénzt vegyek fel és megkértem Stefánlát, hogy álljon mellém. Ezt ő meg is tette. Helyzetemben nem marad más hátra, minthogy Magát kérjem meg, kedves Papa, ezt az esetet az én és a nővérem érdekében rendezni. Minden esetben minden jogaimat a Coburg-féle hitbizományra érvényesíteni fogom, miután be tudom bizonyítani, hogy Fülöp a múlt év júniusa óta engem a lányommal és udvartartásommal együtt nem tart el. Pazarlásról nem lehet szó. Én csak az eltartásunkról beszélek. A pénzt igen külön feltételek mellett kaptam. Kérem: segítsen Stefánia érdekében és a Magának mindig hálás Louise érdekében“.

Ezt a levelet nem egészen két hónappal a zágrábi letartóztatás előtt, 1893. március 14-ikén küldte Nizzából Lipótnak Lujza.

...És Lipót, aki Lujzára azért is haragudott, mert ez szemrehányásokat tett neki Cleo de Merode miatt, kiadta a levelet a zágrábi hadbírósnak... Ott azt mondták, hogy: a levél hamisítvány.

Csak rá kell nézni az aláírásra és az akták között elfekvő levelek aláírására, hogy a laikus is megállapítsa: valamennyi aláírás Kóburg Lujzától származik...

...És a váltókon a Stefánia aláírása feltűnően hasonlít a Lujza kézvonásához...

Egész halom akta.

Mindegyiken rajta van a szám: b. 122—1898.

Ezekből az aktákból készült az Ivo Srepele drámája. Hat felvonásból áll. Kezdődik a Kóburgok bécsi palotájában, a Seilerstäten, a második felvonás Abbaziában játszik a Villa Angiolinában, a harmadik Nizzában, a Villa Paradisóban. A következő kép: a latori kastély. Most két rövid kén következik: az egyikben a hadbíróság ítéletét hirdetik ki, a másodikban Daszinszki lengyel képviselő mondja el ismert interpellációját a bécsi Reichsratban. A képviselő — neki köszönhetette Mattasich, hogy 1902-ben kegyelmet kapott — a függöny előtt beszél. A publikum a tisztelt Ház. Az utolsó előtti felvonás Bad Elster, ahonnan Mattasich Lujzát megszöktette és az utolsó a párisi Hotel Westminster-szálló. Mattasich Géza a megöregedett Lujzával vacsorára indul és megkéri a megjelent végrehajtót, hogy hivatalos munkáját a szerény hotelezobában csak a kettőjük távozása után kezdje meg és Lujzának ne mondja meg, hogy mi célból jött el ide. A végrehajtó szót fogad az „utolsó lo-

vagnak“, azt mondja: a kályhakat jött el kitisztítani a koromtól, Mattasich karanfogja Lujzát és elindulnak a Caffé de la Paix-be.

„A végrehajtó, kipödört bajuszával leül az asztal mellé, segédje kinýtja a szekrény aita, kivessz egy ruhát. Pontosan azt, amiben Lujza az abbaziai Villa Angiolinában először táncolt Mattasich Gézával...“

„Egy estélyi ruha, kopott, fakult, értéke husz frank... mondja a végrehajtó és — a függöny összemegy.“

Finita la comedia...“

Ami ezután jött: már nem érdekes.

A világ nem tudja, egyedül Srepele professzor, hogy szegény Lujzát a lánya be sem engedte a házába...

...De a lánya is a legnagyobb nyomorban pusztult el...“

Akárcsak Kóburg Fülöp és Lujza egyetlen fia...“

A Kóburgok sorsa hasonlít a Toscanaiakéhoz...“

...Két szomorú sir: az egyik Pesten, a másik Innsbruckban: itt végződik a regény...“

Amiről ugyanannyit mesélnek az emberek, mint Mayerlingről.

Az igazságot eddig kevesen tudták.

Az igazság itt pihen ezekben az aktákban, amelyek belecordítják a világba, hogy szegény Mattasich Gézát ártatlanul szállították egy nappal az ítéletkihirdetés után, 1899. január elsején a möllersdorfi fegyházba...“

Ami Páris után történt: már nem érdekes.

Érdekesek ezek az akták. Megérdemlik, hogy regény készüljön belőlük...“

— (Vége) —

Ünnepélyes eskütétel az aradi törvényszéken

Az aradi törvényszék első tagozatának tárgyalóterme ma ünnepélyes esemény színhelye volt. A déli órákban felfüggesztették az ottfolyó tárgyalásokat, a padsorokat megtöltötték a törvényszék tisztviselői és tisztviselőnői. Röviddel ezután bevonult a teljes bírói kar, élen Orezeanu Romulus főelnökkel, valamennyien talárban. A jegyző helyét Daescu főtanácsjegyző foglalta el, míg az ügyészi pulpituson maga Vulpe Constantin vezető-főügyész jelent meg. Az elhelyezkedés után Orezeanu Romulus dr. a törvényszék főelnöke felszólította Daescu főtanácsjegyzőt, hogy olvassa fel a miniszteri le-

iratot. A miniszteri leirat hivatalosan is értesíti az aradi törvényszéket, hogy Ludoșan Nicolae törvényszéki tanácselnököt, tagozati elnökké léptették elő és a törvénykezési szabályzat idevonatkozó rendelkezései alapján az aradi törvényszéken létesítendő negyedik tagozat elnökévé nevezték ki. A főelnök ezután kivette az esküt az új tagozati elnöktől, majd pedig baráti kézszorítással kívánt szerencsét előléptetéséhez. Az előléptetettet kartásai is ünneplésben részesítették. Az eskü ünnepélyes letételénél az Ügyvédi Kamara Moldovan Silvius dr. dékán személyében hivatalosan is képviseltette magát.

Megegyezéssel biztatnak a tárgyalások a nyári záróra kérdésében

A nyári záróra kérdésében a jelek szerint sikerül békés megegyezésre jutni a kereskedők és magánalkalmazottak között. Hétfő este az aradi munkakamara összehívásának eredményeképpen értekezletet tartottak a kereskedelmi alkalmazottak a volt ipartestületi épület helyiségében. Dr. Vladislav Cornel munkakamarai titkár megnyitó beszédében utalt akérdés fontosságára, majd pedig Gross Antal szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a kereskedelmi alkalmazottak békés megegyezést akarnak és erre minden kilátás megvan. Az alkalmazottaknak ugyan is egy küldöttsége érintkezésbe lépett a Kereskedelmi Testület vezetőségével és a lefolytatott megbeszélésekből arra a következtetésre jutott, hogy mindkét részről tanusítandó íóakarattal és engedékeny-

séggel e megegyezés létrehozható. A kereskedelmi alkalmazottak továbbra is azt kérik, hogy a nyári zárórát olyképpen állapítsák meg, hogy délután az üzletek 3-tól 6-ig legyenek nyitva. Szó van arról is, hogy ez a záróra kéthónapon át, júliusban és augusztusban legyen érvényben.

A gyűlés Grünbaum Simon indítványára öttagú bizottságot küldött ki a tárgyalások levezetésére. Ennek a bizottságnak tagjai a következők: Berar Aladár, Borlea Dumitru, Fäder Dezső, Gross Antal és Spáth Antal. Az ülés befejezése előtt Spáth Antal közölte, hogy a tárgyalások eredményéről június 19-én délelőtt a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezetében tájékoztatják az érdekelteket.

Botrány a színházban!

Felhő Ervin operettjének bemutatója az aradi Városi Színházban

Felhő Ervin operettje újító szellemű: e zenés műfaj teljesen átsiklik a kabaré stílusra s az előadás végén amidőn a függöny összehull, a néző azal az érzéssel hagyja el a színházat, hogy nem is operettet látott, hanem irodalmi színvonalon mozgó kabaré előadást.

Felhő Ervin, mint a vidéki nagybácsi aratott sikert nemcsak mint szindarabíró, hanem mint színész is. A közönség, amely teljesen megtöltötte a színház nézőterét, lelkes ünneplésben részesítette a viszontlátott kedvencet, aki az elmúlt színházi évadokban annyira mosolygós perccet szerzett. Temesvári Gitta, a társulat primadonnája nagy meglepetés: fiatal és ragyogóan szép s e remek színpadi megjelenéshez hozzájárul a színjátszó tehet-

ség, a kellemes iskolázott hang. A társulat táncosnői a Groza-nővérek. Oradea—nagyváradi származásuk s nevük nem ismeretlen. Mint gyermek táncosnők már sok sikert arattak. Most kiforrottságukkal keltettek meglepetést. Palutz Vilma és Tarnai József egészítik ki a kitiinő együttest, amely minden valószínűség szerint diadalra viszi Felhő Ervin mulatságos kabaré-operettjét

Vasárnap bohózat-estét rendezett a társulat, amelyen Mihályi Károly komikai vénája is érvényesült. Az aradi közönség ez alkalommal is meleg ünneplésben részesítette Felhő Ervin társulatának tagjait.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Vereséget szenvedett az Intelegerea

CS Bocsa — Intelegerea 4:1 (3:0)

Bocsa. Az Intelegerea csapata mérsékelt játék után maradt alul a keményen játszó honi csapattal szemben. Az Intelegerea egyetlen gólját Vágási szerezte csapatának. Bíró: Szilágyi.

**Aranyér ellen
Goedecke féle Anusol!**

SPORT KÖZLÖNY**Kemény küzdelemben döntetlenül végzett a válogatott csapat Kuba ellen**

Technikailag jobb volt a román együttes, de baj volt a kondíció körül

Csak a francia és magyar csapat ment simán tovább

Páris. Szombaton kezdődött meg a világbajnoki labdarúgó-torna a német—svájci mérkőzéssel és vasárnap folytatódtak a küzdelmek, amelyek majdnem valamennyi mérkőzésen öldöklő harcokat eredményeztek. Az országos válogatott együttes meglepően erős ellenfélre talált Kuba csapatában és bár a csapat iskolázottabb volt ellenfelénél, egyes játékosok gyenge kondíciója következtében nem tudta a győzelmet magához ragadni. Egyébként valamennyi mérkőzés kiegyenlített erő össze csapását hozta, csak a francia és magyar válogatottak nyertek biztosan Belgium, illetve Holland-India felett. A döntetlenül végződött német—svájci és román—kubai mérkőzéseket Párisban, illetve Toulouseban csütörtökön ismétlik meg és akkor dől el, hogy melyik csapat megy tovább. A mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

Románia—Kuba 3:3 (2:3, 2:2, 1:1)

Toulouse. Nem sokkal több, mint 10.000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amely nem hozott magas színvonalu mérkőzést. A román együttes technikailag magasan felette állt ellenfelének, amely csak gyorsaságával és keménységével tünt ki és hogy ezt a technikai fölényt nem tudta gólokra felváltani, kizárólag Vintila, Raffinszky, Bodola és Kovács gyenge játékának és kondícióbelitségének tudhatja be. A két csapat így állt fel:

Románia: Pavlovici—Bürger, Chiroiu — Vintila, Rasinaru, Raffinszky—Bindea Kovács, Barátky, Bodola, Dobay. Kuba: Gonzales—Barguis, Core—Arias, Rodríguez, Berges—Magnina, Fernandez, Socoro, Tunas, Sora.

A kubaiak támadnak az első percekben, de lassan kidomborodik a román együttes fölénye, amely azonban csak néhány szögletben nyilvánul meg. A 35. p. végre eredményt hoz: Barátky lövését Gonzales kiüti, de Bindea ott terem és közelről bevágja a labdát (1:0). A 45. p. sikerül egyenlíteni Kubának: védelmi hiba után Fernandez kiteszi Socorot, aki a kapus mellett a hálóba lö (1:1).

Szünet után óriási területi fölényben játszik a válogatott, de Kovács és Bodola a legjobb helyzeteket hagyják ki. A háttvédek a felpálván tanyáznak és a 40. p. Socoronak sikerül megszöknie, kiteszi Magninát, akinek már könnyű dolga van gólt löni (1:2). A mérkőzés már-már elveszettnek látszik, de a 45. p. Dobay szögletet szerez, a beadást Barátky művészi produkcióval — hátrahuzva — védhetetlenül vágja be (2:2).

A meghosszabbításban óvatos játék folyik és a 13. p. a kubaiak szerencséje ismét gólt hoz: Sora elfut Vintillától, Bürger elcsuszik és a szélső zavartalanul löhet. Pavlovici a labdát kiüti, de Socoro közelről bevágja (2:3). A második félidőben a (meghosszabbításban) már a 2. p. meghozza az egyenlítést: Rasinaru futtatja Bindeát, aki középre ad és a befutó Dobay lábáról védhetetlenül száll a labda Gonzales hálójába (3:3).

A román csapatban csak Bürger és Dobay voltak jók. Rasinaru kielégített, Barátky is jól működött, de a többiek keveset mutattak. A kubai csapatban a védelem kemény, főleg Core. A fedezetsor szorgalmas, főleg a védekezésben, elől pedig a két gyorslábu szélső és Socoro a legveszedelmesebb. Scarpi bíró jól vezette a mérkőzést.

Remekelt az UDR védelem...**AMEFA—UDR 0:0**

A Gloria-pályán 1000 néző előtt folyt le a mérkőzés, amely főként a második félidőben az AMEFA támadósor és az UDR védelem

párharcát hozta és ebből az UDR védelem került ki győztesen. Bugariu, de főleg Fodor kitűnően játszottak és sikerült megakadályozniok, hogy az AMEFA eredményt tudjon elérni. Szünet előtt a játék változatos, a második félidőben azonban az AMEFA remek kombinációs játékkal támad, de a kapu előtt határozatlanok a csatárok. Batrin az első félidőben kapufára fejel, szünet után pedig kapufát lö.

Az AMEFA együttesében Kovács a védelem legjobbia, a fedezetsor végig kitűnően játszott és főleg Reinhardt jó játéka volt kellemes meglepetés. A csatársorban a két összekötő, főként Léb játéka dicséretes. Az UDR védelme kitűnő Bugariuval és Fodorral az élen. A fedezetsorban Chiroiu, a csatársorban Lakatos és Krubl a legjobbak. Bíró: Tomi.

Brazília—Lengyelország 6:5 (4:4, 4:4, 1:3)

Strassburg. A délamerikai csapat nagy csalódást keltett és a mérkőzés erkölcsi győztesei a kitűnő lengyelek. A brazilok csak szerencséjével huzzák ki a rendes játékidőt döntetlenre és a meghosszabbításban jobb kondíciójukkal harcolták ki a továbbjutást. A káprázatos délamerikai klasszissal azonban adások maradtak. Bíró Eklund.

Magyarország—Hollandindia 6:0 (4:0)

Reims. A két csapat 15.000 néző előtt játszotta le mérkőzését és a győzelmet a magyar csapat nagy fölényrel nyerte igen mérsékelt játékteljesítmény után.

A magyar csapat az első félidőben négygólos előnyre tett szert és a második félidő-

ben a játék teljesen ellaposodott. Kohut lötte az első gólt, utána Toldi, Sárosi, majd Zsengellér szereztek az első félidő góljait. Szünet után hibákkal tarkított játékban Zsengellér, majd Sárosi góljai alakítják ki a féltucatot.

A magyar csapatban csak a két háttvéd és Lázár játszott jól, a többiek szokott formájuk alatt. A hollandi csapat technikailag nem elég képzetek. Bíró Courie.

Csehszlovákia—Hollandia 3:0 (0:0, 0:0, 0:0)

Le Havre. Hollandia váratlanul kemény ellenfélnek bizonyult és csak a meghosszabbításban adta meg magát. Teljesen kiegyenlített a játék s bár a csehek többet vannak frontban, a hollandok támadásai szintén rendkívül veszélyesek. A meghosszabbításban a hollandok összeroppantak és a csehszlovák csapat Kostyalek, Nejedly és Zeman góljaival győzött. Bíró Leclercq.

Franciaország—Belgium 3:1 (2:1)

Páris. Több, mint 45.000 néző előtt játszottak a csapatok és a francia válogatott megérdemelten győzött. Veinante, majd Nicolas révén kétfólos előnyre tesznek a franciák és Voorhof góljával még a szünet előtt szépit Belgium. A második félidőben is a fölénye Nicolas góljában jut kifejezésre. Bíró Wütrich.

Olaszország—Norvégia 2:1 (1:1, 1:1 1:0)

Marseille. Az olasz csapat jóval gyengébben játszott a vártnál és bizony majdnem meglepetést csinált. A norvégok a játékidőben teljesen egyenrangú ellenfelek voltak és csak a meghosszabbításban maradtak alul. Piola gólját Brustadt egyenlítette, a meghosszabbításban pedig Pasinati révén szereztek meg az olaszok a győzelmet. Bíró Beranek.

Sadovski és Praszler a válogatott csapatban Brandabura repülőgépen elutazott Toulouseba

A válogatott csapat egyes játékosainak gyenge teljesítménye következtében a csütörtöki mérkőzésre teljesen átforgalmazással áll ki Románia és a csapatban Sadovski és Praszler is helyet kapnak. A vezetőség táviratilag Toulouseba rendelte Brandaburát is, aki már repülőgépen el is utazott a csapat után. A csütörtöki mérkőzésen minden valószínűség szerint a következő csapat áll ki:

Sadovski — Bürger, Chiroiu — Bărbulescu, Răsinaru, Brandabura — Bogdan, Moldoveanu, Barátky, Praszler, Dobay.

H E T E N K É N T I T Á R S A S U T A Z Á S
P Á R I S B A és I S T A N B U L B A

Jimoliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA“Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA“ Strada Regina Maria 10.

Toma Aurel — ismét Európabajnok!

Bucurestiből jelentik: Óriási érdeklődés mellett — 15.000 néző előtt — bonyolították le Toma Aurel ökölvívőmérkőzését az olasz Gino Cattaneo ellen az Európabajnoki címért. Kemény küzdelemben Toma Aurel van fölényben és az olasz ökölvívót a kilencedik menetben diszkvalifikálják többszöri figyelmeztetés utáni fejelésért. Toma Aurel ilyenformán másodszor is Európabajnok.

Dobra utilevele

a válogatott csapat utjáról és élményeiről

Dobra Stefan, a népszerű „Pipi”, a Gloria válogatott középfedezete, mint ismeretes, a múlt héten a válogatott csapattal elutazott a Franciaországban rendezendő harmadik futball-világbajnokságra. A válogatott együttes Jimbolia-Zsombolyánál hagyta el az országot. Erről az utról és a megérkezés utáni első napokról írt a kitünő játékos. A levelet június 2-án tette postára — „par avion” — s a repülőgép Marseille, Páris, Strasbourg, München, Prága, Budapest érintésével érkezett Bucurestibe június 4-én. A fővárosból vonaton szintén két napba került, amíg a sokpeccés levél eljutott Aradra.

A levél a következő:

— Utunk nagyon szép és főleg rendkívül kellemes volt, Bucurestiből Toulouseig hálókocsin tettük meg az utat. Jimbolia-Zsombolyán keresztül menve, az express végigszáguldott velünk a festői szépségű jugoszláv vidékeken. Olaszországban, Genovában egy teljes napot tartózkodtunk, hogy a hosszú ut okozta merevséget kissé kidolgozzuk izmainkból. Az oftani stadionban könnyű kondíció-edzést tartottunk. Milyen a vélelten! A sporttelepen találkoztam Pepolival, az AMEFA egykori csatárával, aki olasz állampolgár lévén, az olasz-abesszin háboru idején az olasz hadseregben teljesített szolgálatot. Időközben megnősült. Általam üzeni, hogy júniusban látogatoba jön Aradra.

— Genovából az olasz és francia Rivierán robogtunk végig. Ez volt a leggyönyörűbb szakasza utunknak. Feledhetetlen volt! A társaság legnagyobb része csak regényekből, vagy legfeljebb filmről ismerte ezeket a tájakat. San-Remo, Nice, Monte-Carlo, Cannes. Gyönyörű szép volt!

— Hétfőn megérkeztünk Marseillebe. A hatalmas földközi-tengeri város elképzelhetetlen forgalmát mindannyian megcsodáltuk. A világ valamennyi nemzetének képviselőjét megtalálhatja az ember a kikötő sűrűforgásában. Egy nap Marseille-i tartózkodás után végre eljutottunk vasárnapi mérkőzésünk színhelyére: Toulouseba. Az állomáson a toulousei román egyetemi hallgatók küldöttsége üdvözölt. Hogy a nefaláni „kísértésektől” megóvjának, a vezetőség úgy határozott, hogy péntekig egy, a városhoz közlekvő csendes üdülőhelyen rejtőzünk el. Így kerültünk Saint-Ferreol-ba, ahonnan ezt a levelet írom. Autóval jöttünk ki a Toulousetól „alig” 150 kilométerre lévő csodás tengerparti, kies fürdőhelyre. Szerdán délután ismét tartottunk edzést, persze labda nélkül. Egyébként időnk legnagyobb részét olvasással, sétával és levélírással töltjük. Akinek kedve van, halászhat (jót tesz az idegeknek), vagy csónakázhat a szállodánkkal szemben elfekvő tavon. Pénteken délig maradunk itt, majd visszatérünk Toulouseba. Utána az utirány Antibes, vagy... (A vasárnapi meccsen nem dönt el az utirány kérdése. Mint tudjuk, az eredmény 3:3 volt, a mérkőzést csútfőjökön újrajátszák. Szerk.)

— A fiúk jöködve különben fantasztikus méreteket ölt. Ez a pompás hangulat elsősorban Bogdan, az F. C. Rapid balszélsőjének tulajdonítható, aki a fő-mókamester.

— Minden aradi sportbarátot szívélyesen üdvözöl:

Dobra

Saint-Ferreol, 1938., június 2

Befejezték a kerületi elsőosztályu bajnokságot

Az SGA és CAA nyerték az idény utolsó mérkőzéseit.

Az alkerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap értek véget a küzdelmek és a bajnokságot nagy fölényrel az Intelegerea nyerte. A második helyre a Titanus küzdötte fel magát, míg a harmadik helyet az SGA foglalta el vasárnap aratott győzelmével. Az utolsó „fordulón” két elmaradt mérkőzés szerepelt és azon az SGA a Transilvaniát, a CAA pedig az Astrat győzte le. A bajnokság vég-ső táblázata a következő:

Az eredmények:

1. Intelegerea	20	15	4	1	62	20	34
2. Titanus	20	12	3	5	62	31	27
3. SGA	20	11	5	4	52	36	27
4. Tricolor	20	10	7	3	67	41	27
5. CAA	20	9	4	7	53	38	22
6. Unirea	20	9	3	8	46	43	21
7. Astra	20	7	7	6	50	29	21
8. Juventus	20	3	6	11	32	81	12
9. Hakoah	20	5	1	14	28	68	11
10. Transilvania	20	3	5	12	32	56	11
11. Sparta	20	2	3	15	25	66	7

SGA—Transilvania 3:2 (1:2). CAA—Astra 1:0 (1:0).

A szerdai sportünnepek részletes műsora

A június 8. iki restaurációs ünnep napján ülik meg az ország sportolói a minden évben szokásos „Sportok Napját”. Az ünnepség részletes aradi programja a következő:

— Öt órakor Blaga Nestor tanár, az aradi kerületi sportszövetség elnöke méltatja a „Sportok Napjának” jelentőségét. A hatóságok vezetőinek beszédei.

— Öt óra 15 perckor megkezdődik az összes résztvevők felvonulása. Fél hatkor Virgilio Pellegrini vívómester vezetésével töriskolát mutatnak be a tanítványai. Háromnegyed hatkor a 93. as gyalogezred, az Astra, SGA és Hakoah mintacsapatai mutatnak be szertorna-gyakorlatokat. Hat órakor ökölvívás. Fél hétkor az Astra csapata a „Caluserul” nemzeti táncot mutatja be. Háromnegyed hétkor 100 méteres síkfutás, lassusági verseny kerékpárral, a Gloria, AMEFA, SGA és Astra futballistáinak részvételével 4×100 méteres stafétafutás következik. Hét órakor Gloria—Astra ifjúsági labdarúgó mérkőzés.

— O Hétfőn kikapott a Hungária. A Hungária csapata hétfőn játszotta harmadik turamérkőzését és Baiamare—Nagybányán a Phönix együttesétől 2:1 (2:0) arányban vereséget szenvedett. A Hungária gólját Cseh lőtte, a Phönix góljait Szerémy III.

A nemzetközi központi turista-tanács közgyűlése Luzernben

Julius ötödike és kilencedike között tartják meg Luzernben a nemzetközi központi turisztikai tanács közgyűlését, amelyen több mint százötven vesznek részt. Ebben a tanácsban képviseltetik magukat a különböző államok turisztikai hivatalai. A kongresszus rendezését a svájci idegenforgalmi hivatal látja el. A program szerint Luzernben két és fél napos tanácskozást tartanak, majd pedig egy fél napra Rigibe rándulnak ki. A harmadik napon pedig a közgyűlés résztvevői Interlakenbe utaznak. A következő két napot pedig kirándulások töltik be és a záróülést Montreuxban tartják meg.

A Crisana nyerte az első selejtezőt

Crisana—Sparta 8:0 4:0

A másodosztályu bajnok Crisana és az elsőosztályu sereghajtó Sparta küzdelme az első selejtező során egyenletlen harcot hozott: az észszerűen, okosan és eredményesen játszó másodosztályu bajnok megérdemelten győzött a csapkodó Sparta felett. Az eredmény még ebben az arányban is reális és a gólokon Petcu (3), Morar (3), Gligorescu és Brad osztozkodtak. Bíró: Macean.

— O A Hercules sportegyesület felkéri működő tagjait, hogy a felvonuláson minél nagyobb számban jelenjenek meg szerdán délután 4 órakor a Gloria-pályán levő SGA-helyiségben.

— O Pompás eredmények a budapesti atletikai versenyeken. Budapestén vasárnap és hétfőn nagyszabású atletikai versenyeket rendeztek finn, svájci és német atléták részvételével és a versenyen remek eredmények adódtak. A vasárnapi versenyen távolugrásban Gyurica 731 cm.-el diszkoszvetésben Kulitzky 4814 cm.-el, 200 méteren Kovács 21.9 mp.-el, 800 méteren Istenes 1 p. 55.4 mp.-el, 5000 méteren pedig Csaplár 15 p. 01 mp.-el győzött. A finn Virtanen 5000 méteren negyedik lett 15 p. 07 mp.-es idővel, a svájci Haenni pedig 200 méteren a harmadik helyen végzett 22.3 mp.-el. A hétfői versenyen a 3000 méter volt a legérdekesebb verseny, ahol Iglói 8 p. 42.2 mp.-es idővel győzött a világrekorder Szabó Miklós és az olimpiai bajnok Lehtinen előtt, Szabó 8 p. 43.6 mp.-et, Lehtinen pedig 8 p. 44.6 mp.-et futott. A 100 méteren Kovács ismét legyőzte a svájci Haennit 10.7 mp.-es idővel.

— O Belföldi eredmények: Timişoara—Temesvár: Chinezul—Ripensia 3:2 (1:0). Cluj—Kolozsvár: Hungária—Victoria 3:0 (1:0). Szabó III., Vidor és Kardos a góllövők. Targumureş—Marosvásárhely: Mureş—ZsAK (Subotica) 4:1 (1:0).

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Három új rendelettörvény a pénzintézetek működésének szabályozására

A hivatalos lapban három új rendelettörvény jelent meg, amely a banktörvény egyes intézkedéseit módosítja.

Az első rendelettörvény kimondja, hogy a banktörvény intézkedései nem vonatkoznak a Nemzeti Mezőgazdasági Hitelintézetre (Institutul National de Credit Agricol), a Nemzeti Kisipari Hitelintézetre.

A második rendelettörvény a következőképpen intézkedik: Az 1935 április 20-i, a hitel megkönnyítésére s ujászervezésére vonatkozó törvény első szakaszában a bankok fuziójára megállapított határidő, amelyet az 1936. évi április 7-i törvény meghosszabbított, 1940 április 20-ig meghosszabbítást nyert.

A harmadik rendelettörvény előírja, hogy a bankok igazgatótanácsai tagjai (administrator) a bank székhelyén biztosítékot kell letétegyenek. Ez a biztosíték az alaptőke kétszázad részének felel meg, azonban nem lehet kevesebb 30.000 lei névértéknél. Az alapszabályok előírják, hogy a biztosíték nem haladja meg az 500 lei névértéket. A biztosíték az illető pénzintézet részvényeiben teendő le. Az igazgatótanács tag tulajdonosa marad a letett részvé-

nyeknek. Ezek a biztosítékok nem szolgáltatathatók ki hamarabb, mint amikor az igazgatótanács tag ezirányú minősége megszűnt.

Az 1934. évi banktörvény úgy intézkedett, hogy a bankok nem fogadhatnak el több betétet, mint saját tőkéik hétszeresét. Most ezt a maximumot saját tőkéik kilencszeresére emelték fel. Ugyancsak a banktörvény szerint egy pénzintézet nem vállalhat saját tőkéinek tízszeresét meghaladó kötelezettséget. A most közzétett rendelettörvény ezt a maximumot tizenkétszeresére emeli fel.

— Egyszerűsítik az egyenes adók behajtásának rendszerét. Az egyenes adók között az adózók az elemi adón kívül tudvalevően számos adiccionális adót is fizetnek. Mivel ezeknek behajtása rendkívül bonyolult és nehézségekbe ütközik, Mircea Cancicov pénzügyminiszter azzal a tervvel foglalkozik, hogy ezeket az adókat egyesítse és behajtásukat ily módon egyszerűbbé tegye.

— A behozatali kérvények benyújtásának határideje. A nemzetgazdasági miniszterium felhívja az érdekelteket a behozatali kérvények június 10-é és 30-a között lehet benyújtani.

= Meghosszabbították a banktuziok határidejét. Bucurestiből jelentik: A Monitorul Oficial mai számában királyi dekrétum jelent meg, amely az 1935. évi törvényben a bankok fuzionálására előírt határidőt 1940. április 20-ig hosszabbítja meg.

= „Gentleman agreement” Románia és Argentina között. Mint ismeretes, a román tengerinek egyik legveszedelmesebb versenytársa a nemzetközi piacokon az argentin kukorica. Most levélváltás után úgynevezett „Gentleman agreement” — uriemberi megegyezés jött létre Románia és Argentina között a tengeri eladására vonatkozóan. Az egyezmény értelmében Argentina kötelezte magát, hogy nem engedélyezi tengeri kivitelét azokban az esetekben, amikor Buenos Aires-ban a tengeri jegyzése öt pezon auli lenne, a román kormány pedig arra vállalt kötelezettséget, hogy a tengeri kivitel akkor nem engedélyezi, ha a tengeri árfolyama Bräilában 33 frankon alul lenne jegyezve. A kormány gazdasági bizottsága az egyezményt jóváhagyta.



= A Consum legújabb száma részletesen ismerteti azokat a nagyfontosságú gazdasági törvényrendeleteket és intézkedéseket, amelyek a héten jelentek meg. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. I. Maniu 3.

A pénzügyminisztérium újabb utasításai a fizikai munkások adójának kiszámításáról

A fizikai munkások adókedvezményét a háromezer leien felüli fizetésekre is kiterjesztették

Az Aradi Közlöny a közelmúltban megemlékezett arról a miniszteri rendeletről, amely a fizikai munkások adójának kiszámításával kapcsolatban jelent meg. A minisztérium most részletes utasításokat küldött a pénzügyigazgatóságoknak, úgy a tisztviselők, mint a fizikai munkások adójának kiszámításával kapcsolatban. Az új utasításokat a május 31-iki 92.339 számú miniszteri rendelet alapján adták ki és ezek lényegesen megváltoztatják az elemmentaris adó és a supracota kiszámítását a fizikai munkások esetében azért, hogy megszüntetik a 3.000 leies plafont. Így módosítást nyertek a supracota kiszámításával kapcsolatos intézkedések is.

A fizikai munkások esetében az új rendszer azokra a jövedelmekre vonatkoztatva lép életbe, amelyeket 1938. május elseje óta kerestek és amelyek után az adót június hónapban kell befizetni.

Ami a többi alkalmazottakat illeti, az új utasítás részletes felvilágosítást ad az április elsejei adótörvény értelmezéséről és új szövegezést ad az egyenesadó-törvény 43—47 és 63. szakaszainak. Hatályon kívül helyezi az utasítás a március 30-iki 503.200—1938. sz. körrendeletet.

Az adó kiszámításáról az utasítás a követ-

Az adókulcs

A kategóriák szerinti adókulcs — a 149. szakaszban előírt levonás eszközzése után — a következő lesz:

Adókulcs százalék	Havi jövedelem lei	Évi jövedelem lei	Tisztviselőkhöz egy napra le	Fizikai munkások		
				órára lei	napra lei	hétre lei
4	4.000-ig	48.000-ig	138-ig	25-ig	200-ig	1.000-ig
8	4.001—25.000	48.001—300.000	134—83	25,1—156,2	201—1250	1.001—7250
10	25.001—35.000	300.001—420.000	83—1166	156,3—1166	1251—1750	7251—8750
12	35.000—50.000	420.001—600.000	1167—1666	—	—	—
15	51.001—100.000	600.001—1.200.000	1667—3333	—	—	—
20	100.001—150.000	1.200.001—1.800.000	3334—5000	—	—	—
25	150.000 leien felüli rész	1.800.000 leien felüli rész	5.000 leien felüli rész	—	—	—

145. szakasz. Változatlanul megmarad 1938. március 31-iki szövegezésben.

146. paragrafus. A fenti jövedelmek után, — az alább felsorolt természetbeni járandóságokat is beleértve — a netto jövedelmet úgy állapítják meg, hogy a fizikai munkások esetében levonják a szolgálat teljesítésével járó költségeket, amelyek keretét az alább ismertetésre kerülő 149. szakasz állapítja meg. A természetbeni lakás a fizetés együtödének

kezéköppen intézkedik és egyben idézi a vonatkozó szakaszokat is:

144. paragrafus. Az alkalmazottak adókulcsa progresszív:

4 százalék a havi 4.000 lei-ig terjedő jövedelmek esetében.

8 százalék a 4.001 és 25.000 lei közötti jövedelmeknél.

10 százalék a 25.001 és 35.000 lei közötti jövedelmeknél.

15 százalék az 50.001 és 100.000 lei közötti havi jövedelmeknél.

20 százalék a 100.001 és 150.000 lei közötti jövedelmeknél és

25 százalék a 150.001 leien felüli havi jövedelmek esetében.

Igy tehát az adót minden kategóriára külön számítják ki és az így kapott számokat összesítjük.

Abban az esetben, ha az alkalmazott nem havi fizetést kap, hanem heti, napi, vagy óra bért, a kiszámítás ugyancsak a fenti kategóriák szerint történik olyképpen, hogy egy hónapra 30 napot — a fizikai munkások esetében pedig egy hónapra 20 napot, vagy 160 órát, egy hétre öt napot, vagy negyven órát, egy napra pedig 8 órát számítanak.

számít. az 1500 leien aluli havi jövedelmeknél, valamint a gyári lakásoknál a fizetés egyenlőcadának veszik. A teljes ellátást a legnagyobb fizetéssel egyenlőnek tekintik, viszont csak az élelmet a fizetés háromötödének. A falusi birtokok állandó alkalmazottai esetében ezeket az összegeket felére csökkentik. A szolgáknál, valamint háztartási alkalmazottaknál, akik személyi, illetve házi szolgálatot végeznek, ezeket a többleteket nem számítják, mert munkájuk természetével együtt jár, hogy lakást és ellátást kapjanak.

147. szakasz. A fizikai munkások esetében a netto jövedelem akkor esik adó alá, ha ezeknek a jövedelmeknek összege, bárholon is származnak azok, meghaladja az ezer leit havonta, 250 leit hetenként, 50 leit naponta, vagy 6.25 leit óránként. Ha a munkás más fizetéssel is rendelkezik, ezt szintén köteles bejelenteni.

Ugyancsak levonásba kerül a jövedelemből, vagyis adómentes lesz mindaz az összeg, amit a fizikai munkás a havi 20 napon, heti öt napon és napi nyolc órán felül kap.

Fizikai munkások alatt mindazok a férfiak, vagy nők értendők, akik munkaadójuk számára a mezőgazdaságban, ipari vállalkozásnál, kereskedelmi vállalatnál, magán-, vagy közintézménynél, autonóm pénztárnál, írásos, vagy szóbeli munka-, vagy inas-szerződés értelmében dolgoznak és fizetésüket órára, napra, hétre, hónapra, vagy pedig akkordban kapják. Igy tehát a fenti levonás kedvezményében ré-

szesülnek a mezőgazdasági munkások, kocsi-sok, pásztorok, szolgák, stb. is, valamint a szállítómunkások és mindazok, kik fizikai munkáért kapják fizetésüket, végül pedig élvezik a kedvezményt azok a munkások is, akiknek munkája valamely kézműves mesterség gyakorlását jelenti. Igy az iparos-segédék és inasok, a szakácsok, mosónők, uccaseprők, stb. Különbséget kell tenni egy olyan mesterség gyakorlása között, amely kézműves munkát igényel és egy mesterség gyakorlása között. Igy tehát a fenti levonás kedvezményét nem kaphatják meg azok a munkások, akik munkájuk természeténél fogva professzionális adót fizetnek: a pincérek és kiségitők, a sofförök, stb.

149. paragrafus. Az adó alá eső netto jövedelem kiszámítása a következő összegek levonásával történik:

1. A tisztviselők és bármely más alkalmazott, a fizikai munkások esetében is levonásba kerülhetnek azok az összegek, melyek nem haladják meg a fizetés tíz százalékát és amelyeket nyugdíjalapra fizetnek be.

2. A fizikai munkások esetében, akik órára, napra, hétre, havi bér ellenében, vagy akkordba dolgoznak, levonják az adó kiszámítása előtt a következő összegeket, amelyeket a munkájuk teljesítésével járó költségeknek tekintenek: a) 1000 lei havonta. A hónapot husz naposnak, vagy 160 órának számítják. 250 leit hetenként. A hetet öt napnak, vagy 40 órának számítják. 50 leit naponta. A napot 8 órának számítják. 6.25 leit óránként. b) Azt a fizetést, amit a fizikai munkások a havi husz napon, heti 5 napon, vagy napi 8 órán felül kapnak. Abban az esetben, ha a munkás több helyről is kapna fizetést, az a) alatti levonást csak egy fizetéséből eszközlik.

Az adó kiszámítása

Az adó kiszámítása a következőképpen történik: I. A tisztviselők és más alkalmazottak esetében, a fizikai munkások kivételével:

1. A havi jövedelemből levonják a nyugdíjalapra szánt tíz százalékot, valamint a társadalombiztosítónak járó összeget és a megmaradt összeg után számítják ki a már fent ismertetett adókulcsok szerint az adót.

Alább adunk néhány példát: A havi bruttó jövedelem 3.500 lei. Ebben az esetben a nyugdíjalapra levont összeg 350, a megadózendó netto jövedelem 3.150 lei. Mivel ez az összeg 4000 leien alul van, adókulcsa 4 százalék, vagyis a havonta fizetendő adó 126 lei. Más példa: A havi bruttó fizetés 6.800 lei. Az adóalapra levont összeg 680 lei. Az adó alá eső netto fizetés összege: 6.120 lei. Ebből az összegből 4000 lei után 4, míg 2.120 lei után 8 százalék adó fizetendő, tehát összesen 330 lei. Havi bruttó 12.000 lei fizetés esetében nyugdíjalapra 1.200 lei megy, az adó alá eső netto jövedelem 10.800 lei. Négyezer lei után 4, míg a fennmaradó 6.800 lei után 8 százalék adó fizetendő, tehát összesen 704 lei.

A fizikai munkások esetében először kiszámítják pontosan a bruttó jövedelmet. Ezután pedig levonják a következő összegeket:

1. A nyugdíjalapra járó összeget.
2. Havi ezer leit, olyképpen, hogy a hónapot husz naposnak, illetve 160 órának veszik, vagy pedig: heti fizetés esetében: heti 250 leit, olyképpen, hogy a hetet öt naposnak veszik; napszám esetében napi 50 leit 8 órás munkanapot véve és órabér esetében 6.25 leit órabért. Levonják ezen kívül azt a fizetést is, amit a munkás havi 20 napon vagy 160 munkaórán, heti 5 napon vagy negyven órán és napi 8 órán felül kap.

Tudvalevőleg azon fizetések után, amelyek az évi 10.000 leit meghaladják, supracota is fizetendő. A supracota kiszámítása külön táblázat szerint történik.



ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőncim: Közlöny

Előfizetési áraink:

Egész évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre 420 „ || Egy hónapra 70 „

Szétporlad

a cukorba tett gyémánt?

Még nem tudják, közrejátszott-e valami emberi beavatkozás az alábbi ügyben. Ha nem, akkor megállapítható, hogy az arikai cukornád nedvéből kristályosított cukor halálos ellensége — a gyémántnak. Alaposan megjárta ugyanis fenti város egyik tekintélyes polgára, Van Zenten holland származású kereskedő, aki mellékfoglalkozásként bérlelte egyik legkiadósabb gyémántlelőhelynek és mindenki tudta róla, hogy sok drágaköveket talál. Csak éppen azt nem tudták, hová rejti kincseit. Van Zenten volt olyan okos, hogy nem kérkedett vagyonával, mert Modderben kevés a csendőr, de annál több a hopponmaradt gyémántkutató, akik ha bérletükön semmit sem találnak, más pénzszekrényében is szívesen keresgélnek.

Van Zenten mosolygós ábrázattal egy cukroszsákokat hozott elő boltjából.

— Nézzétek — mondotta — nekem nem is kellett pénzszekrény vagy acéldoboz a gyémántjaim megőrzésére. A drágaságok nap-nap után ott álltak ebben a zsákban vásárlóközönségem előtt üzletemben. Ugyan kinek jutott volna eszébe, hogy pont a cukromat dézsmálja meg. Nyolc esztendő óta ebbe a zsákba gyűjtöttem gyémántjaimat.

Nagy vászonterítőt hoztak és Van Zenten kiborította a zsák tartalmát, aztán turkálni kezdett a cukorban. Egyre rémültebben turkált s végül hangtalanul összeesett. Most a vendégsereg vetette rá magát a cukorra, de abban ugyan egyetlen szem gyémántot sem találtak. Annál több szemét, földdarab, üvegesen csillogó s a cukor csillogásától elütő törmelék volt benne.

A boldogtalan Van Zenten, mihelyt magához tért, rögtön csendőroket hozatott. Megmotoztatta vendégeit, házkutatást tartatott valamennyi ismerősének, alkalmazottjának lakásán. Hiába, a gyémántok nem kerültek elő. A nagy csatazajra beállított Van Zentenhez a helybeli bank közetvíz-gálója, amolyan becsüsféle, aki, kezébevéve egy marék cukrot, azt a kijelentést kockáztatta meg, hogy a gyémántok igenis megvannak, de szétporladtak a cukorban.

Ugy, ahogy volt, bevarrták a lepedőbe az egész zsákok tartalmával együtt és beküldték Port Natalba, ahol vegyvizsgáló-állomás van. Ez fogja megállapítani, vajon csakugyan szétporladtak-e Van Zenten kincsei, vagy egy élesesű bandita érdeklődött tulságosan a kereskedő zsákja iránt? Akárhogy is történt, Van Zenten mesternek közel hétezer font kára van s most újra kezdi kincskutatását az oranjel vadvidéken.

— AZ ARADI KÖZLÖNY LEGKÖZELEBBI SZÁMA a restauráció június 8-i ünnepe miatt pénteken, június 10-én jelenik meg a szokott időben.

MEGBIZHATÓ jégelőfizetés és jégrendelés
háztartásoknak üzleteknek, volt **REUSZ** legolcsóbban hazaszállítva
Flora S. A., Tel. 1141. **MŰJÉGGYÁR**
Bul. Reg. Ferdinand 33.

— Változás a mai ünnepi programmban. A vármegyei prefektúra közli, hogy a június 8. ünnepség programjának egy pontja megváltozik. Az eredeti program szerint ugyanis a strájerok gyakorlatai 10 órakor kezdődtek volna a Gloria sporttelepen, azonban ez a nagy hőségre való tekintettel korábban, fél 9 órakor kezdődik. Tehát a strájerok gyakorlatai a Gloria-sporttelepen fél 9 órakor veszi kezdetét. Az ünnepség további beosztása változatlan marad.

— TELJES MUNKASZÜNET JUNIUS 8-ÁN. Az aradi rendőrkészre illetékes ügyosztálya közli a város lakosságával, hogy szerdán, június 8-án, a restauráció ünnepe a legteljesebb munkaszünet van. A gyárak és üzemek nem dolgozhatnak, az üzleteket és hivatalokat is zárva kell tartani. A házakat fel kell lobogózni, az üzletek kirakatait pedig Öfelsége II. Carol király fényképével kell díszíteni. Este 9 órakor a zenés fáklyásmenet alkalmával a házak ablakait és az üzletek kirakatait is ki kell világítani. A zenés fáklyásmenet a Gloria-sportteleptől indul és a Regele Ferdinand-uton lévő „Mártirok Keresztje”-ig vonul.

— Unitárius istentisztelet. Az aradi unitárius egyházközség vasárnap, június hó 12-én délelőtt 11 órakor tart istentiszteletet az aradi ág. evangélikus egyházközség tanácstermében (Piata Luther 2. sz.). Lelkész: Komjátszegi Géza, Biharja.

Kalapevés televízió

Londonból jelentik: Thomas Woodrooffe az angol rádió sportbemondója, egy labdarúgó mérkőzés helyszíni közvetítése során véletlenül elszóltta magát, és pedig a mikrofonba: „Ha Preston csapata megnyeri a mérkőzést, megesezem a kalapomat.” A mérkőzés Preston győzelmével végződött és Woodrooffe úgy érezte: a becsület megköveteli, hogy beváltsa az óriási nyilvánosság előtt tett megmondolatlán ígértét. A kalapevési jelenetet rádión s televízió is leadták. Amint a televíziós készülékeken látható volt, Woodrooffe leült a terített asztalhoz, fejéről a tányérjába helyezte szalmakalapját, ebből késsel jókora darabot kanyarított és megette, majd a rövidség kedvéért kétkézre fogta kalapja megmaradt részét és néhány perc alatt az utolsó morzsáig elfogyasztotta. Utána kijelentette, hogy a kalap nagyon izlett, de ezentul jobban vigyáz majd a nyelvére a mikrofon előtt. Csak másnap derült ki, hogy a „szalmakalap” cukrozott ostyátésztaából készült.

— Az aradi zsidó ambulatórium f. hó 9-én este fél 8 órai kezdettel tudományos orvosi előadást tart a következő tárgysorozattal a Dacia különtermében. Dr. Engelberg: Az influenza járványok jelenlegi képe. Dr. Thau: A szivizom és a sziverek megbetegedései.

Olcsó kerékpár vásár!

Gonda műszerész n.l.
Strada Brătianu 9.

Könnyű részletfizetési feltételek!
Villany és csengőszerelek po tosan és olcsón!

— Házasság. Kontor Lulu és Saipáczy Ernő f. hó 8-án tartják esküvőjüket Petrosaniban.

— Találkozó. Az Aradvárosi Felső Kereskedelmi Iskola 1918. évben végzett növendékei f. év június 26-án tartják 20 éves találkozójukat. Részvevők kéretnek ebelt szándékukat legkésőbb f. hó 15-ig a következő címre bejelenteni: Tiberiu Herzog, Arad, Fabrica Neuman.

— Szerda este 9 órai kezdettel a zsidó hitközség kulturházában (Str. Consistorului 18.), dr. Multas Jenő tart előadást Makai Emil költészetéről. Lányi György Makai-verseket ad elő. Belépés díjtalan.

Gyerekszoba



a nehézsúlyu boxbajnokéknál.

Nemcsak a C.F.R. engedélyez a
LUNA BUCUREȘTI
látogatóinak 50 és 75%-os
kedvezményt

GALERIES LAFAYETTE

minden árral versenyez, bármely
választékon tulesz és felülmul minden
minőséget.

— Nyugdíjba vonult Princz János CFR főmüvezető. Közel ötvenfőnyi társaság ünnepelte szombaton este Princz János CFR főmüvezetőt nyugdíjaztatása alkalmából. A „Csürdögölő”-vendéglő tágas terraszának egész hosszában sorakoztak fel a fehér asztalok mellett, hogy Princz Jánost 37 évi államvasuti szolgálata után elbucsuztassák. A virágokkal feldíszített patkóalaku asztalsor mellett helyet foglaltak Toma Serbănescu felügyelő, az aradi CFR-főmühely igazgatója, Botis Virgil és Vaida Petru mérnökök, valamint az ünnepelt volt kartársai teljes számban. A felszólalásokat Serbănescu igazgató nyitotta meg, aki meleg szavakban méltatta a nyugdíjba vonuló főmüvezető érdemeit. Sorra következtek az ünnepelt volt kollégái, akik közül Petrescu Victor átnyújtotta a főmühely műszaki testületének ajándékát: egy gyönyörű ezüst cigarettatárcát. Végül maga az ünnepelt szólalt fel, aki valamennyi beszélőnek köszönetet mondott a szép szavakért. Az ünnepi vacsora résztvevői a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

— Halálozás. Özv. Koch Józsefné (Widder Teréz) nyug. vasuti pénztárkezelőnő, életének 75-ik évében elhunyt. Temetése 8-án délután 6 órakor lesz a régi izr. temető halottasházából.

— Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyag-betegek szívesen isznak reggelenként egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— Az aradi róm. kath. egyházközség képviselőtestülete (tanácsa) f. évi május hó 22-én tartotta évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés, a költségvetések, valamint a közgyűlés határozatai f. hó 8-tól 16-ig terjedő 8 napon át, délelőtt 9—12 óráig az egyházközség irodahelyiségében (Ioan Calvin-u. 22. sz.) megtekinthetők s azok ellen a mondott 8 nap alatt az elnökségnél fellebbezés adható be. Arad, 1938. június hó 7. Egyházközségi előjáróság.

— A korcsmárosoknak ismerniük kell az állam nyelvét. Bucureștiből jelentik: A „Tempo” közlése szerint miniszteri rendelkezés értelmében a korcsmárosoknak az állam nyelvét ismerniük kell. A monopolizáltságokhoz már meg is érkezett az utasítás, amelynek értelmében az italmérési engedéllyel rendelkezőknek be kell igazolniuk, hogy az állam nyelvét bírják.

— Gyászmise. A Szent Antal templomi ének-kar folyó hó 11-én, szombaton reggel 8 órakor ünnepélyes gyászmisét mutatott be az aradi minorita templomban egy év előtt elhunyt kiváló karmesterének, Müttermüller Józsefnek és tragikus sorsu tagtársának, Márton Istvánnak lelkiüdvéért.

— Június 30-ig érvényesek a vadászigéyek. A vármegyei prefektúra közli, hogy az 1937—38. pénzügyi esztendőben kibocsájtott vadászigéyek a 11.147—1938. számú miniszteri rendelet alapján folyó év június 30-ig érvényesek.

— Az aradi katolikus főgimnázium VIII. osztályának bucsubankettje. Hétfőn este tartotta meg az aradi róm. kath. főgimnázium VIII-ik osztálya a szokásos bucsubankettet a Lido-étteremben. A nyolcadikosokon kívül, — Endrődi László, Galbács István, Gellért László, Kurilla Lajos, ifj. Papp Sándor, Soltz Árpád, Szabó István, Szarvas József, Török Gusztáv, — megjelent a tanári kar is majdnem teljes számban. A távollevő Fischer Aladár főgimnáziumi igazgató helyett dr. Berthe Nándor igazgatóhelyettes és osztályfőnök válaszolt arra a bucsubeszédre, amelyet az osztály tanulói nevében Gellért László tartott. A bankett résztvevői mindvégig kellemesen szórakoztak és egy szép est emlékével váltak széjjel.

— A párbajozó szerzők. A párbajozó szerzőkről írt érdekes, képpel illusztrált cikket Orbók Attila a „Déliab” legújabb számában, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 12.18 es fél, London 2172 és egynegyed, Newyork 438.87, Brüsszel 74.24 és fél, Miláno 23.11 és fél, Amszterdam 242.40, Berlin 176.40, Prága 15.24, Varsó 82.50, Belgrád 10, Bucureşti 3.25.

— RAJNAI ELLY SIKERE. Cluj—Kolozsvár. ról jelentik: Rajnai Elly aradi urileányt, mint annak idején megírtuk a Cluj—kolozsvári Thalia-szín társulat szerződötté tagjai sorába. A rendkívül tehetséges urileány, aki U. Éghy Ghyssa aradi mozgásművészeti tanárnő növendéke volt, művészi pályáinak újabb sikerállomásához érkezett. Az elmúlt héten volt a bemutatója Alfred Ghery „Hatodik emelet” című színjátékának. A Cluj—kolozsvári lapok az előadás kritikáiban az első helyen, a legmelegebb hangon emlékeznek meg Rainai Ellyről. A Cluj—Kolozsvárott megjelenő „Uj Kelet” című lap a következőket írja a tehetséges urileányról: „Felfülből érett alakításával, egy csapásra meghódította a közönséget. Kedves humora, természetessége, husvérből való emberisége nem minden napi komikai vénára vallanak. Óriási sikert aratott”.

— **PREMIERIS KÖZMUNKA KÖZPONTOK ARADMEGYÉBEN.** Bucurestiből jelentik: A premilitaris ifiak közmunkára történő összpontosítása során Arad megyében a következő községeket jelölték ki közmunka központokul: Sámháteni, Várful—Szabadhely, valamint Arad—Conop—Konop.

— **AZ ARADI FUTBALLBÍRÓK TESTÜLETE** felszólítja a futballbírókat, hogy szerdán délután pontban négy órakor jelenjenek meg a Gloria sporttelepen szabályszerű viseletben (vagy hosszú fehér nadrág, fehér cipő, vagy fekete sportnadrág és futballfelszerelés), hogy a felvonuláson részt vegyenek. A távolmaradókat szigorúan megbüntetik.

Czelnai Eszter

tanítványával 9-én, csütörtökön az Iparos Otthonban

Özeléknapot rendez

amelyen a francia ü öniogessége! a közönség előtt készítik el. Nyitva d. e. 11-től este 8-ig.

Belépés díjtalan. A most megjelent főzékönyv ott kapható. Ara 35 lei

— **VALLASTANI ÉVZÁRÓ ÜNNEPÉLY A REFORMATUS EGYHÁZBAN.** Hétfőn, pünkösd másodnapján délután 4 órára zsufozásig megtelt a belvárosi református templom ünnepelőbe öltözött vidám gyermekesereggel és a gyermekek örömeiben osztozó szülőkkel. Ekkor tartották ugyanis a vallastani évzáró ünnepet, amikor jutalomkönyveket osztottak ki a jó tanuló és jó magaviseletű gyermekek között Száznál jóval több gyermek részesült ilyen jutalomban, amelyet büszke önérettel vittek örvendő szüleiknek. A felemelő ünnepély műsora a következő volt: *Tarnóczy* Lajos lelkész imája és bibliamagyarázata után a következő gyermekek szavaltak: Nagy Magda, Csete Rozália, Kajtor Rozália, Hévízi Erzsébet, Abonyi József, Mészáros Zoltán, Szomju Árpád és József. Énekelt Husvét Julianna és Papp Tekla, Fehér Mária harmónium kísérete mellett. Ima és a gyermekek együttes éneke zárta be az ünnepélyt, ezután történt meg a jutalomkönyvek kiosztása. Hasonló ünnepély volt délután 2 órakor a Grădişte—Mosóczy-telepi imaházban is *Kulcsár* Ernő segéd-lelkész vezetésével. Gai—Gáiban június 12-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartják meg az évzáró ünnepélyt a felső Gai—gáji állami iskolában *Fekete Rezső* segéd-lelkész vezetésével.

Palesztinába

kedvezményes utazás a június 22-én induló

„POLONIA”

óceánjáróval

Információk és jegyek a

WAGONS-LITS/COOK

Menetjegyirodában Arad, Minorita-pa'ota



Esak a Cadum szappan ennyire tiszta és kiadós

Sokáig tart, bőséges habja, a bőrt jól tisztítja. Olyan szappan, amelyről joggal lehet mondani, hogy higiénikus, védi az epidermiszt, bársonyossá és széppé teszi.

CADUM SZAPPAN

— **VALLASOS ÜNNEPÉLY A REFORMATUS OTTHONBAN.** Szépen sikerült vallásos tinnenélyt rendezett pünkösd első napján 6 órai kezdettel az ifjusági keresztvén egyesület a Református Otthon nagvtermében. A termet megtöltő közönség buzgó éneke után *Kulcsár* Ernő segédlelkész bibliáolvasással és áhítatos imával nyitotta meg az ünnepélyt. *Jung* Jenő kellemes orgánuma mekapóan fejezte ki *Szabolcska* Mihály egvik pünkösdü versének mély érzéseit. *Götz* Luiza meglepő készséggel énekelte a *Mi Atvánk* német szövegü mezenésítését *Kozma* Sándorné harmónium kíséretével. Az általános elismerést kiváltó magánének után *Fekete Rezső* segédlelkész az I. K. E. elnöke tartott előadást a „Szentlélek munkájáról az egyházban” címen. Részletesen ismertette azokat a szeretet intézményeket, árvaházakat, kórházakat, gyermekotthonokat, amelyeket a protestáns egyházakban a Szentlélek szeretetre indító hatására az utóbbi időkben létesítettek. Ezekre hivatkozással emlékeztette az ünnepelő közönséget, hogy a pünkösd ünnepelésének tettekben kell megnyilvánulnia és az aradi református egyház feladatai között ott kell lennie a gyülekezet árváiról és szegényeiről, betegeiről való áldozatos gondoskodásnak. A komoly gondolatokban gazdag előadás hisszük, hogy termékenyítőleg hatott a jelenvoltakra. Az előadás után a református énekkar *Hirsch* József kántor vezényletével *Doane* W. H.: Jézus, Jézus. Óh mily szép... kezdetű művét adta elő. Majd *Hemző* Oszkár szavalt nagy tetszéssel. Ismét a református énekkar lépett az emelvényre, hogy a megszokott pontossággal előadja: „Óh nézd ajtódnál állok itt...” kezdetű hangulatos énekszámot. *Fekete Rezső* imája után a királyhimnusz, és a 290 dics. eléneklésével ért véget az ifjuság lelkes munkájáról tanuskodó ünnepély.

Női szandálcipők 145 lei

Gyermek és férfi szandálok nagy választékban

Fildarman cipőgyári lerakásban P. Avram Iancu 19.

— **Június 25: az érettségik kezdete.** Bucurestiből jelentik: A népnevelésügyi minisztérium hivatalosan közzétette, hogy a technikai és elméleti középiskolákon az érettségi vizsgálatok az idén június 25-én kezdődnek.

— **Székrekedésekben szenvedő bányász, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a bálmozgást reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz csakhamar megelénkíti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiűri, a vérkeringést szabaddá teszi s a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Kérdezze meg orvosát.**

— **Ellopták 100.000 lejét.** Rejtélyes háttérű lopás ügyében indított vizsgálatot az aradi központi rendőrség bünygyi osztálya. A feljelentő Roth Izidor, volt aradi butornagykereskedő, akinek *Ceretasilor*-ucca 4. szám alatti lakásából eddig még ismeretlen körülmények között valaki százezer lei készpénzt lopott el.

BAUER ANDOR műszerész

üzemével elköltözött, Cal. Saguna 160 alá (I. Calvin és Saguna sarok). Tel. 26-90

— **PERNYERTES LETT A KÖZEGÉSZSÉGÜGYI MINISZTERIUM A FOGÁSZOKKAL SZEMBEN.** Bucurestiből jelentik: A közegészségügyi minisztérium megnyerte azt a pert, amelyet az 1930. évben különleges iskolát végzett fogászok indítottak a minisztérium ellen, mert ez megtagadta az oklevelek kiadását.

— **RENDŐRSÉGI HIREK.** Az elmúlt éjszaka betörök jártak Szijjártó Irén Bul. Drăgălina ut 26. szám alatti konfekció üzemében és onnan hat ezer lei értékű szövetet loptak el. — Ugyancsak betörök garázdálkodtak Hay Henrik Str. Podului 50. szám alatti lakásában, s különböző ruhaneműt zsákmányoltak. — Meglopták Rostás Ioan Marneiucai lakost is, akitől három ezer lei értékű fajaromfit vittek el. A feljelentések ügyében a rendőrség vizsgálatot indított.

— **Societatea pensionarilor publici si particulari din jud. Arad—A Köz- és Magánalkalmazottak Egyesülete értesíti tagjait, hogy a június havi nyugdíjat a következő napokon fizetik: F. hó 9-én, csütörtökön, a volt ACSEV nyugdíjasok és pedig 9—10-ig a nők, 10-től a férfiak, délután pedig 4—6-ig. — F. hó 10-én, pénteken, a volt MÁV és a CFR nyugdíjasok és pedig 8—9-ig a nők az 1. számtól a 250-ig, 9 órától a férfiak, délután 4—6-ig. — Szombaton, f. hó 11-én a 251. számtól végig és pedig 8—9-ig a nők, 9-től a férfiak déli 12 óráig. Egyben felhívjuk tagjaink figyelmét, hogy minden tag a helyszínen megjelenő pénztárnokunktól vegyen át egy értesítést a temetkezési segélyre vonatkozólag. Végül felkérjük a választmányi tagokat, hogy a szombati napon, f. hó 11-én délután 4 órakor tartandó ülésre megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.**

Külföldi tanulmányutamról

hazajöttem, a legújabb hollywoodi kezelést magammal hoztam.

„Cosmetica Parisienne” Varga Ius
Str. Conelstorului 24. Telefon: 26-77.

— **KAVÉ-DELUTAN A REFORMATUS OTTHONBAN.** Csütörtökön, június 9-én, délután 6 órakor tartja meg a Református Nőszövetség szokásos havi jótékony célú kávé-délutánját a Református Otthonban. (Calvin-ucca 3.) A kávé-délutánon a Nőszövetség vendégeket szivesen lát.

— **Inka-kincseket hajszol a tengeralattí robotember.** Erről közöl rendkívül érdekes, képekkel illusztrált cikket Tolnai Világlapja új száma.

— **A LEANYBIBLIAKÖR KÉZIMUNKAKIALLITASA.** Mint előző számunkban jeleztük, a Református Leánybibliakör vasárnap, pünkösd első napján tagjai készítette kézimunkákból kiállítást rendezett a Református Otthonban. A kiállításnak igen sok látogatója és vásárlója is volt, úgy, hogy csaknem valamennyi darab elkelt. A kiállítás előkészítéséért és rendezéséért Ajtay Bélánét, a leánybibliakör elnöknőjét illeti elismerés, aki szakavatott kézzel válogatta ki a kézimunkák rajzait és maga is példaadóan vett részt azok kidolgozásában. Ezzel is megmutatta, hogy a leánybibliakör tagjai a maguk önművelése mellett miként segíthetik az egyházat és annak intézményeit.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK: CSÜTÖRTÖK

VOJTEK gyógyszer-tár, Bulev. Regina Mária 25. (Tel. 15-10.)

DANCIU gyógyszer-tár, Piața Mihai Viteazul 13. (Tel. 15-78.)

BERGER gyógyszer-tár, Saguna ut

BERNATH gyógyszer-tár, állomással szemben

Néh. Fodor Vilmos hagyatékához

tartozó ingóságok csütörtöktől, (jun. 9.) kezdve mindenkor délután 4 órakor, Str. Meșianu 4. sz. I. emelet lakásban szabadkézből eladatnak.

Államosítják a politikai pártok égisze alatt alakult vállalatokat?

A „Romania” című lap újabb érdekes cikke a feloszlott pártok vagyonának elkobzásáról

Bucuresti. A Romania című lap legújabb számában érdekes cikket ír a feloszlott politikai pártok vagyonának elkobzásával kapcsolatban.

— Előző híradásunkban — kezdő cikkét a lap — feltétlenül megbízható forrásból már írtunk, hogy egy, a feloszlott liberális párt képviselőiből és szenátoraiból álló csoport beadványt akar intézni az illetékes tényezőkhöz, hogy érvényesítsék a pártvagyonnal szembeni igényeiket.

Ez az ügy az elmúlt 48 órában rendkívül érdekes fordulatot vett. Mint azt mi előző cikkünkben már jeleztük, a liberális párt vagyona meghaladja a 100 millió leit is s egyrészt a Calea Victoriein, illetve az Academiei uton fekvő ingatlanokból, illetve a Banca Romaneascanál letétben levő állami kötvényekből és bankbetétekből áll.

A Calea Victoriein levő ingatlan földszintje különböző cégeknek van bérbeadva, míg az

emeleten volt a párhelyiség.

Az Academiei uti házban van a Viitorul nyomdája s néhány üzlethelyiségét pedig bérbeadták. Mindezeket az ingatlanokat az igazságügyminiszterium veszi kezelésbe, de számos liberális képviselő és szenátor azon a véleményen van, hogy a kormány ki kellene terjeszse befolyását azokra a vállalatokra is, melyek a volt liberális párt egyes vezető tagjainak befolyása alatt alakultak s melyek protekcionizmus útján létrejött állami szerződések segítségével fejlődtek. A volt képviselők hangsúlyoztatják, hogy több ilyen vállalat működik s mindenekelőtt ilyen vállalatnak számít a „Le-tea” napirgár.

Szakértők véleménye szerint a szóbanforgó vállalatokat csak államosítás útján lehetne kisajátítani. E vállalatokat ma is olyan volt pártberek vezetik, akik szoros barátai, vagy rokoni kapcsolatban állnak Bratianu Dinuval s akik ma minden vállalatnál azonosak.

A katonai előképzősök gyakorlatainak sorrendje

Bucuresti. A középiskolai és egyetemi premilitáris ifjúság gyakorlatozása ez évben az iskolai szünet alatt történik az egyes szükségmunka központokban, hogy ott a kijelölt munkákat elvégezzék. Az egész ország területén 81 ilyen központot létesítettek. Az ifjúság koncentrációja két részletben 20—20 napig fog tartani és pedig július 10-től július 30-ig és augusztus 3-tól 23-ig. A központok parancsnokai tényleges tisztek lesznek, akiknek segítségére tartalékos tiszteket és kiképző altiszteket jelölnek ki. Elvileg egy döntöttek, hogy a premilitáris ifjúság koncentrációja saját megyéjük központjában fog történni. A premilitáris ifjúság köteles fehérműt, szappant, fogpasztát, ruha- és cipőkefét, vizespoharat és villát magával hozni.

Nemzetközi rendőri kongresszus Bucurestiben

Bucuresti. Kedden délelőtt nyílt meg a rendőrprefektúra disztermében a nemzetközi bűnügyi rendőrség 15-ik kongresszusa. Armand Calinescu belügyminiszter üdvözölte a megérkezett külföldi delegátusokat. A külföldi vendégek ezután az ismeretlen katonai sereglékét megkoszorúzták, majd pedig autobuszokon Sinaiába utaztak, ahol ebédet adtak tiszteletükre. Délután a Peles kastélyt keresték fel és visszafeljövet megálltak a Creditul Minier petrolumfinomító telepén.

NINCSENEK VALUTA GONDJAI Csehszlovák fürdőbe pausálkurával utazhat

Csehszlovákia bármely fürdőjébe lei összegben fizetheti ki a teljes fürdőköltséget. — Kifogástalan lakás és ételmezést kap, saját maga választja ki a szállodást, az éttermet és orvosát, tökéletes teljesítményt kap igen olcsó valuta kurzussal átszámított lei összegért.

Slessen előjegyzését megtenni és utazását biztosítani

Minden felvilágosítást megad a Csehszlovák Pauschalkurák intéző helye
HAMBURG AMERIKA LINIE S. A. R.
képviselője

KÜNSTLER UTAZÁSI IRODA
Arad, Bul. Reg. Maria Nr. 24.
Telefon 10-86.

Felavatták a strajer-kiállítást

Bucuresti. Kedd reggel 9 órakor a Straja Tării sosen levő pályáján történt meg a kitüntetett strajer egységek kitüntetései szétosztása. A délután folyamán Öfelsége és Mihai nagyvajda jelenlétében avatták fel a strajer kiállítást, amelyen valamennyi strajer résztvett.

BEKÜLDÖTT HIREK

— Az „Asociația Generală a Pensionarilor CFR Arad” értesíti az összes CFR nyugdíjasokat, akik a CFR-palotában veszik fel az illetményeiket, hogy június hónapban a következő napokon eszközik a nyugdíjizetések: Június 9-én: a volt Arad-Cianad—csanádi nyugdíjasok. Az özvegyek 9-től 10-ig, a férfiak 10-től 12-ig és délután 4-től 6-ig folytatólagosan. Június 10-én: a CFR. Az özvegyek 8-tól 10-ig, a férfiak 10-től 12-ig (1—250. számig) és délután 4-től 6-ig folytatólagosan. Június 11-én: a CFR. Az özvegyek 8-tól 10-ig, a férfiak 12-től (250—520. számok), délután a hivatali szünetel. A fizetéseket csakis a hivatalos órák alatt eszközik.

— Koszorúmegváltások. A Szeretetház javára befolyt koszorúmegváltások Molnár Béni ravatalára: Vértes Henrikné 200 lei, Stern Lipót 100 lei, Kádár Aladár 100 lei, Fenyves Józsefné 50 lei, Wägenfeld Adolf 100 lei, Friedland Ionel 200 lei, Leichtmann Aladár 100 lei, dr. Goró Károly 200 lei, Hoffmann Géza 100 lei, Hochmann Mihály 200 lei. — Özv. Goldmann Lászlóné ravatalára: Földes Lászlóné 100 lei, Földes Aladárné 100 lei, Prohászka Ferenc 100 lei, Rosenberg Farkas 100 lei, Fogel László 200 lei, Schillinger Rezső 100 lei, Hirschfeld Mór 200 lei, Kohn Simonné 100 lei, Ungár Jenő 50 lei, Turai János és neje 50 lei.

— A „Societatea pentru Ajutor Mutua a Pensionarilor din Arad și Județ” — Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesület (Bulevardul Regele Ferdinand 37.) Értesítjük azon tagjainkat, akiknek nyugdíjuk a Központi CFR-pénztárnál fizetettek, hogy a nyugdíjak kifizetése f. hó 9-én, csütörtökön délelőtt 9 órakor veszi kezdetét espedig 9-én a volt ACSEV, 10-én és 11-én a volt MÁV és CFR nyugdíjasok kapják meg nyugdíjukat a megszokott sorrendben. Egyben értesítjük az állandóválasztmányi tag urakat, hogy a rendes havi választmányi ülés f. hó 11-én, szombaton délután 4 órakor az egyesület új helyiségében (Bul. Regele Ferdinand 37.) alatt lesz megtartva. Teodor Stan, elnök.

— Sulyos szerencsétlenség a radnai állomáson. Radnáról jelentik: Pünkösdi vasárnapján délelőtt 11 óra tájban sulyos szerencsétlenség történt az arad megyei Rdna községi CFR-állomás közelében. Teolan Elena 12 éves és Boila Iuliana 14 éves Lipova—lippai diáklányokat egy tolató vagon elütötte. A két gyermek sulyosabb természetű sérüléseket szenvedett és ezért a Lipova—lippai kórházba szállították őket. A szerencsétlenség ügyében a csendőrség vizsgálatot indított.

Csehszlovák—szudéta-német tanácskozás

Prágából jelentik: Kedden délután 5 órakor a csehszlovák és szudéta-német szakértők megkezdtek tanácskozásait a kisebbségi statutum ügyében.

Henlein Konrad családja kíséretében kedden autón németországi utjáról visszaérkezett Aschba. A szudéta-németek vezére kijelentette, hogy a pünkösdi ünnepeket az egyik német fürdőhelyen töltötte, politikai megbeszélést senkivel sem folytatott.

Itt írjuk meg, hogy a német mérnökök egyesülete, valamint a német hitelszövetkezetek szövetsége a pünkösdi ünnepek alatt gyűlést tartott és azon elhatározták, hogy a szudéta-német párthoz csatlakoznak. Különösen a hitelszövetkezetek szövetségének elhatározása bir nagy jelentőséggel, miután annak közel kétszáz ezer tagja van.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

A rádió nagyszabású műsora

A június 8-iki műsort teljes egészében az ifjúságnak szentelik. Reggel fél kilenc órakor kezdik meg az ONEF stadionból a strajer-ünnepek közvetítését. Ezek az ünnepek, mint ismeretes, Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda, trónörökös jelenlétében folynak le. Ebéd után 2 órakor közvetíti a rádió az strajerek parancsnokának szövegét, amelyet a külföldi ifjúság számára francia, német, angol és olasz nyelven is továbbítanak a román nyelvű adáson kívül. Fél négykor ismét a stadionból közvetítik a strajerek sportünnepélyét, negyed nyolckor napirend és idézetek következnek. Fél kilenckor strajer összejövetelt továbbít a rádió, ezt megelőzően pedig lelkesítő beszédet mond a strajer mozgalom és a Fő Strajer érdemeinek méltatására.

Pénteken, június tizedikén, kilenc óra öt perckor Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter a földművelés szempontjából megnyilvánuló királyi kezdeményezéséről beszél.

A rádió „restauráció-hetét” Paul Teodorescu tábornok, légügyi és tengerészeti miniszter előadása zárja be. A miniszter beszédének címe: „A királyi kezdeményezés nemzetvédelmünk terén.”

SZERDA, JUNIUS 8.

Bucuresti. 8—8.30: A strajerek reggeli órája. 8.30—12.30: Helyszíni közvetítés a „Principele Carol”-stadionból, ahol a strajerek ünnepe-lyén részt vesz Öfelsége II. Carol király és Öfelsége Mihai trónörökös. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny gramofonlemezekon. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A déli hangverseny folytatása. Zene gyermekek számára. 15.30: Sportbemutatók Öfelsége a király jelenlétében. (Helyszíni közvetítés). 19.15: Napiparancs és dekorációk. Strajer-hírek. A strajerek fuvóhangversenye. 20.15: Teofil Sidorovici strajerparancsnok előadása. 20.30: Ünnepléses ülés. 21.30: Diszbeszéd. 21.45: A rádió szalonzenekarának hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. A műsorban a következő szerzők művei: Castaldi, Lucian Teodosiu, Sabin Drăgoi, Montia, C. C. Nottara, Castaldi. 22.45: Beszéd más országok ifjúságaihoz, román, francia, német, olasz és angol nyelven. 23: Román zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Történet a piskóta-kutyáról. Irta Nyáry Andor. (Felolvasás). 11.45: A nagyszéksői aranyélet titka. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Sári Elemér cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárásjelentés, vízállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Aratóyahírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diáklórája. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Penning Antál énekel zongorakísérettel. 18.30: A rádió tárgysorsjátékának ismertetése. 18.40: Jazz-zenekar játszik, Klinger Artur énekel. 19.45: Az egyén és a környezet hatása a kézművesipari munkásokra. 20: Helyes magyarság. 20.05: Csorba Gyula és cigányzenekara. 20.45: Kürthy György előadástje. 21.15: A rádió szalonzene.

kara. 22.25: Időjárásjelentés, hírek. 22.45: Csuka Béla viola da gambán játszik.

Budapest II. 19.40—19.55: Cigányzene. 20.15—20.40: Olasz nyelvoktatás. (Záróelőadás). (Gallerani Bonaventura). 20.45—23: Zenekari Hangverseny. Szünetben kb. 21.50: Hírek.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 9.

București. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek A műsorban a következő szerzők művei: Valchespí, Johann Strauss, Mendelssohn, Thomé, Lincke, Czibulka. Utána: háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. Műsor: Csajkovszki: Fantázia, Brahms: Hangversenykettős. (Gramofonlemezek). 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A déli hangverseny folytatása. Gramofonlemezek hangosfilmekből. 15.20: Közlemények. Idegen aktualitások. 19: Időjelzés,

időjárásjelentés. 19.02: Időszertű művészeti kérdések. A „Columbia“ jazz-zenekar tánczeneje. Vezényel: Mihail Daia. 20: Rădulescu Andrei egyetemi tanár előadása az új alkotmányról és a jogszolgáltatásról. 20.15: A tanítók karéneke. Vezényel: N. Oancea. 20.50: Al. Rosetti egyetemi tanár előadása: „Ófelsége és a román irodalom alkotásai“. 20.21: Wagner: „Tannhäuser“, opera 3 felvonásban. Az I. felvonás után (22.20—22.35: Hírek, Sport. A II. felvonás után (23.25—23.40): Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Molnár Endre meséje. (Felolvasás). 11.45: Indiai furcsaságok. (Felolvasás). 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: BSZKRT-zenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Mursi

Elek és cigányzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Áríolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A háztartásról. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A magyar faj művészi tehetsége. 18.30: Kárpáth Zoltán dr. magyar nótákat zongorázik. 19: Thury Lajos elbeszélései. 19.30: Hanglemezek. Közben 20: Helyes magyarság. 20.30: Nővényegészségügyi tanácsadó. 20.50: Operaelőadás ismertetése. 21: „Othello“. Dalmü négy felvonásban. Szövegét írta Arrigo Boito, zenéjét szerzte Verdi. Közben kb. 21.45: Hírek. 22.20: A rádió külügyi negyedórása. 23.10: Időjárásjelentés, sporteredmények. Opera után kb. 24: Hírek német nyelven. 0.05: Hírek olasz nyelven.

Budapest II. 19.30—19.55: Angol nyelvoktatás. (Záróelőadás). (J. W. Thompson). 20.30—20.45: Tánclemezek. 21—21.25: Pojzs Elemér elbeszélése. 21.30—21.50: Hírek. 21.55—23.05: Hanglemezek. 23.10: Időjárásjelentés.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** szó 2 lei

BEFEJEZÉS

Tizennyolc éves kislány keresi férfi ismeretségét, ki anyagilag támogatná. „Megpróbálom“ jelígre. 3914

„Egyetértés“ jelígenek levele van a kiadóban. 3907

Melyik uriember lenne egy 30 éves, barna asszony kellemes szórakoztató partnere, ki némileg támogatná, házasság lehetséges. „Független“ jelígre a kiadóba kérek. 3899

ALKALMAZÁS

Mindenes szobaleány jó bizonyítványokkal azonnali belépésre felvétetik. Strada Eminescu 17., földszint balra. 3880

Önállóan dolgozó, románul tudó fényképész-segédet keres azonnala Foto Silaghi, Sebis, ind. Arad. 3909

Gépszét keres azonnali belépésre ipari vállalat. Ajánlatokat „Gépsz“ jelígre a kiadóhivatalba. 3915

Agilis nők és férfiak jólmenő cikkek eladására felvétetnek. „Regina“, Piata Avram Iancu 17. 3913

Bejáró-takarítónőt keresek Brasch, Str. Cicio Pop 7a. 3924

Főznitűdó minden felvétetik tizenötökére. Str. Moise Nicoara 1., házfelügyelő. 3896

Inkasszáns-állást garanciával keresek. Más városba is mennék. Cím a kiadóban. 3779

Modern 4 szobás lakás augusztus 1-re kiadó. Str. Baritju 13., Huppert-ház. 3564

Diszkrét különbejáratu uccai szoba, közvetlen fürdőszobával e hó 15-re kiadó. Str. Duca 2., I. emelet. 3914

Te jesen uj

modern 2 szobás összkomfortos másodemeleti lakások P. Avram Iancu 16. alatt kiadók. Ugyanott első emeleti szép iridahelyiségek. Erd. Dr. Waldmann, Str. Alexandri 7.

Üzlethelyiség az Urania-mozi épületben augusztus 1-re kiadó.

2 szobás, fürdőszobás butorozott lakást keresek azonnala a központban. Cimeket „Pontos fizető“ jelígre a kiadóba kérek.

Villában szép nagy, kétszobás lakás, azonnal kiadó. Str. Cuza Vodă 39. 3917

Uj házban 3 szobás, modern lakás augusztus 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 3904

Elegáns butorozott szoba kiadó. Van hely tisztiszolgának. Strada Coșbuc 32., földszint. 3903

1 nagy szoba, elő, fürdőszoba és konyhahasználattal, butorozva, a városházával szemben, házaspárnak kiadó. Cím a kiadóban. 3895

2 szobás, parkettás, földszinti uccai lakás fürdőszobával a belvárosban, Iulius-ra kiadó. Cím a kiadóban. 3897

Tágas műhely-helyiségek kiadók. „Focus“, Piata Stefan cel Mare 10. 3900

VÉTELI—ELADÁS

6 darab vasbak, modern ebédők eladók. Str. Dr. Romul Veliciu 24a. 3848

3+1 lámpás rádió és egy modern háromkaru csillár sürgősen eladó. Tipeibodega, Str. Moise Nicoară 2. 3916

Komplett, modern ebédő, teli díó hálószoba, ebédő perzsaszőnyegek, modern fotélek és Singer-varrógépekben nagy választék, olcsón

A DIER

Strada Brătianu 2-4 3908

Gramofon-tánclemezek 30 leiert nagy választékban kaphatók Comisio biz. üzletben, Dacia-kávéház mellett. 3906

Modern túll-terítők, selyem ágypárna, modern háziszőttes szőnyegek és egyéb kézimunkák eladók.

Fek'e, Str. Cosbuc 34.

3x4 mtr. zöld Tapesztri szőnyeg és két pár használt, vastag pincekötél eladó. Cím a kiadóban. 3898

Megvételre keresek egy kis plé-, vagy vas-sparherdot. Nachnebel, Str. Tudor Vladimirescu 7. 3901

Szőnyeget

körülbelül 2.40x2.60 nagyságot, jókarban levőt, **keresek megvételre.** Cimeket a kiadóba kérek ármezjelöléssel.

INGATLAN

2 magánház és telek Calea Radnei 53-55. sz. alatt eladók. 3845

167 négyszögöles saroktelek, masszív ebédő és bécsi rövid keresztthuroszongora eladó. Cím: Str. Coșbuc 30., jobb-ra.

Tanyabirtok Aradhoz közel, természettel. Bővebbet Dr. Székely, Str. Moise Nicoară 10. 3924

KÜLÖNFÉLEK

Elvesztett vadászkutyá. 7 hónapos, szürke, barna foltokkal, „Dina“ névre hallgat. Megtaláló jutalom ellenében vigye Str. Duca 22. (emelet) cím alá.

Radnan levő szép, modern, újonnan épült 4 szobás, összkomfortos házat elcserelelném csak aradival, esetleg eladnám. Cím a kiadóban. 3923

HATSCHEK

ingatlanforgalmi iroda Bulev. Carol 46. I. em. (Lakás ugyanott.) előnyös ajánlatai:

Főtér legforgalmasabb helyén emeletes bérház, 330 ezer hozam, 3 millió. — Belvárosi emeletes masszív sarokház 5x3. 3x4 szobás, nagyrészt parkettás, fürdőszobás lakás, pince, balkonok, 180 ezer hozam, 2,200 ezer. — Fehér Kereszteshez közel emeletes modern ház. 3x3 szobás (mind elő, fürdő, cselédszobás, parkettás) lakás és 2 kislakás, szuterén, portálakás, 100 ezer hozam, 1 millió. — Catedralei-térhez közel üzletes sarokház, 15 bérlemény, pince, vízvez., 90 ezer hozam, kedv. fiz. felt., 750 ezer. — Iancu-térhez közel emeletes, 5 bérleményes (elő, fürdőszobák, parkett) pince, házmesterlakás, 700 ezer. Ugyanott üzletes sarokház, közművek, 84 ezer hozam, 600 ezer. — Városligetközeli magasszintes 3 szobás, fürdőszobával, 2x2, 2x1 szobás teljes lakások, elfelezhető gyűjtőcsős, 550 ezer. — Körül magasszintes, renovált, 3 bérleményes, nagy szuterénnel, 500 ezer. — Belváros-hoz közel sarokház 1x3, 5x2, 7x1 szobás telj. lakások, vízvez., 68 ezer hozam, 450 ezer. — Ref. templomhoz közel 10 bérleményes, pincével, 40 ezer hozam, 300 ezer. — Központban 3 lakásos, közművekkel, 250 ezer. — Párneavai részben uj 3 lakásos, nagy kerttel, 220 ezer. — Dir. CFR-hez közel 1x2 2x1 szobás, telj. lakással, nagy kert, 210 ezer. — II. kerületi 2 lakásos modern ház, esslg. rollók, szép kert, 180 ezer. Ugyanott szép 2 szobás (szárnyas ajtók, cserépkályhák, esslg. rollók), 145 ezer. — Kölcson folyópart. Telkek. — Földek. — Szőlők. 3851

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlástólmit. — Vásárolok lakásban és padlástólmit heverő bármilynemű felesleges holmit, lán-lomot stb Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Végre biztos szer a sváb és ruszlibogarak ellen

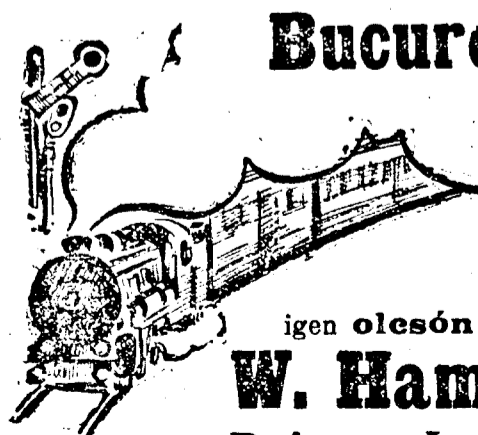
„NEOTOX“
INSECTICID; CUTIA LEI: 18



DEPOZIT GENERAL FARMACIA „REGELE MATEI“ ORADEA

Mentse meg ruháit a molyoktól „MOLITOX“ használata által. Egy doboz egész szezonra elég. Ara 15 és 25 lei.

Kapható: Gyógyszertárakban, drogueriákban, illatszertárakban és szaküzetekben.



Bucureștibe költözünk!

A raktáron levő kerékpárokat és varrógépeket

igen olcsón eladjuk.

W. Hammer și Fiul

P. Avram Iancu 5/6.

Legújabb jelentéseink:

Detektivregénybe-illő vakmerő bandita-támadás a Pesti Hazai Takarékpénztárban

Hat embert tett harcceptelenné a merész álarcos bandita, de mégsem sikerült a kasszát kifosztania!

Budapest. Kedden reggel a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Főucca 10. szám alatt lévő hivatali helyiségébe vakmerő rablási kísérlet történt. Reggel háromnegyed nyolc órában egy alacsony termetű álarcos ember jelent meg váratlanul a helyiségben, ahol Nagy János altiszt takarított. Az álarcos ember revolvert szegezett az altisztre, aki az egyik melék helyiség felé hátrált, majd rávetette magát támadójára. Heves dulakodás keletkezett, amelynek során a támadó álarcos bandita revolverével úgy fejbe sújtotta az altiszte, hogy az elvesztette eszméletét és a rabló az alélt altiszte a szomszédos öltözőhelyiség egyik szekrényébe rejtette el.

Nyomban a dulakodás lezajlása után Kvasinszky Ilona tisztviselő nő lépett a hivatalba, akit a bandita revolverével arra kényszerített, hogy egy másik öltözőszekrénybe meneküljön. Néhány perccel később érkezett meg Kugler János bankpénztáros, akit a vakmerő rabló revolverével arra kényszerített, hogy mezítlárenre vetkőzve a ruháit kiadogassa az öltözőszekrényből. Az álarcos rabló ugyanis így módon akart a kasszakulcsokhoz jutni. A következő

belépő Török Zoltán igazgató volt, akit a rabló a harmadik öltözőszekrénybe kényszerített. A bandita ezután hozzálátott a pénzeszekrény kinyitásához. Ez a művelet azonban nem sikerülhetett miután az ellenőrzőkulcs Török igazgató zsebében volt. Munka közben lepte meg a banditát egy Nagy János nevű egyén, akit a bandita ugyancsak arra kényszerített, hogy az egyik öltözőszekrényben foglaljon helyet.

A rendőrség megállapítása szerint a vakmerő rablótámadás hatodik szenvedő hőse, Auer Ferenc dr. törvényszéki bíró volt, aki mint betétes kereste fel a pénztárat. A bandita a törvényszéki bírót is be akarta kényszeríteni az öltözőbe, de eközben erre újabb áldozatát arccal a falnak állította és arra kényszerítette, hogy emelje fel mindkét karját. Közben a bandita arcáról leesett az álarcos és a törvényszéki bírónak sikerült pontosan megjegyeznie arcát. Auer Ferenc dr. törvényszéki bíró bementése alapján vezette be a rendőrség a nyomozást és nagyon valószínű, hogy az hamarosan eredményre is fog vezetni, mert a rendőrség körülbelül sejti, hogy ki lehet a tettes.

A kantoni hekatomba

Kétezer halottja van a legutóbbi borzalmas légitámadásnak

Kantonból jelentik: A legutóbb kiadott hivatalos jelentés szerint a Kantonban végrehajtott légitámadás, kétezer halott és hatezer súlyos sebesült áldozatot követelt. A borzalmas erejű bombázás következtében ezer lakóház összeomlott. Szó van arról, hogy Kantonban egy védett körzetet létesítenek, ahová a polgári lakosság esetleges újabb légi támadás esetén menekülhet.

Hogyan folyt le Schuschnigg dr. esküvője Fugger Vera grófnővel

Ujabb részletek a szenzációs nászról

London. A Daily Express jelentése szerint Schuschnigg volt osztrák kancellár és Fugger grófnő tegnap házasságot kötöttek. Az egyházi esküvő az egyik bécsi domban a leg egyszerűbb külsőségek között folyt le. Az egyházi esküvőn Schuschnigg kancellár meg sem jelent, hanem őt ívére helyettesítette. Schuschnigg kancellár édesapja és a sekrestyés voltak a tanúk. A család szakácsnője és a volt kancellár egyik régi katonája voltak csupán jelen az esküvőn. Schuschnigg volt kancellárt a német titkosrendőrség bécsi főhadiszállásán a Hotel Metropolban őrzik. Hozzá tartozóinak még az esküvő napján sem engedték meg, hogy a volt kancellárt meglátogathassák. Fugger grófnő az esküvő napján levelet kapott férjétől, amelyben az csak annyit közöl, hogy jól érzi magát, de startózkodási helyét nem árulja el. Fugger grófnő az esküvő után visszatért a Belvederébe és a hatóságok nem engedték meg, hogy elhagyja a kastélyt.

Az angol lapok részletes tudósításban számolnak be a rendkívüli esküvőről. A News Chronicle többek között azt írja: „A világtörténelem

LEGUJABB SPORT

Végleges?...

Mégis 12 csapattal indul meg ősszel a nemzeti bajnokság

Kiesési rendszer szerint bonyolítják le a minősítő mérkőzéseket

Bucuresti. Az Aradi Közlöny tudósítója jelenti a késő éjszakai órákban: A Consiliul Federal kedden este ült össze, hogy döntését meghozza a nemzeti bajnokság 1938-39. évi összetételére vonatkozóan és a következő határozatot hozták:

A nemzeti bajnokság A) csoportjában ősszel ismét egy csoportban 12 résztvevővel bonyolítják le a küzdelmeket. A jelenlegi két csoport első 4-4 helyezette minden további nélkül bekerül az új A) divízióba, a további 4 csapatot pedig kiesési rendszer szerinti minősítő mérkőzésekkel határozzák meg.

A minősítő mérkőzések két fordulóban lesznek éspedig június 12-én és 19-én bonyolítják le az első fordulót, amelyen a következő párosításban találkoznak a csapatok:

Vulturii—Crişana (a)
Dacia Unirea—Tricolor CFPV (*)
UDR—ACFR (c)

megrázó drámájának fejezete látszódt le pünkösd vasárnapjának délutánján Bécsben. A menyasszony, aki a Domokos-rendiek templomának ol-tára előtt sötétkék kosztümben, erősen lefátyolozva, karján égőpiros rózsacsokorral állt, míg völegénye, aki az egyházi törvények szerint a grófnő férje, ezidőszerint nem saját akaratából ismeretlen helyen tartózkodik, mert nem más, mint Schuschnigg Kurt dr., a független Ausztria utolsó szövetségi kancellárja, aki az ismeretlen helyről titkos uton juttatta el a piros rózsacsokorhoz melékelt kis fehér papírszeletet, amelyen a következő szöveg olvasható, de annál meghatóbb üzenet állt:

— „Mostantól kezdve a feleségem vagy és ez nagyon boldoggá tesz engem. Milliószer csókol Kurt“...

A levél postabélyegzője erősen elmosódott, de az kivehető, hogy a levél a bécsi posta bélyegzőjét viseli.

Az esküvőjéről távollevő volt szövetségi kancellár az egyházi esküvőnél öccse, Schuschnigg Arthur helyettesítette. A tanúk szerepét a menyasszony részéről a volt kancellár édesapja, Schuschnigg nyugalmazott vezérőrnagy töltötte be, míg a völegény tanúja a Domokos-rendiek templomának sekrestyése volt.

Említésre méltó, hogy a grófnő és Schuschnigg vezérőrnagy is az Anschluss óta szintén őrizetben voltak a Belvederében, ahonnan csak szombaton, Schuschnigg Kurt dr. elszállítása után engedték szabadon. Az angol lap szerint a fogságban levő volt kancellárt jelenleg a Metropol-szállodában, a német titkosrendőrség bécsi főhadiszállásán őrzik.

Meghalt Dzsida Jenő

Ciuj—Kolozsavárról jelentik: Dzsida Jenő, az ismert nevű transilvaniai költő és hírlapíró kedden este 9 órakor, 4 hónapos hosszú szenvedés után meghalt. A fiatal író szívbeteg gyulladással szenvedett, melyhez súlyos komplikációk járultak. Szüneteseitől agyszélhűdés váltotta meg. Dzsida 1907. május 17-én született és „Leselkedő magány”, „Nagycsütörtök” című verseskötetével a transilvaniai magyar lírikusok élére került. A Keleti Újság segédszerkesztője volt és fiatalon ragadta el a halál. Feleségén és közvetlen hozzátartozóin kívül a „Helikon” és „Transilvaniai Irodalmi Társaság”, melyeknek tagja volt, gyászolja. Valószínű, hogy temetése csütörtökön lesz.

Ol'ót találtak egy asszony mellében

Rómából jelentik: Egy Maria Paoletti nevű asszony nemrégiben izületi gyulladást kapott és orvosai tanácsára megröntgeneztette magát. A röntgenfelvétel azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy az orvosok felfedezték, hogy a nő mellkasában egy olló van, amelyet egy 15 évvel ezelőtt végrehajtott műtét alkalmával felejtettek benne. Csodálatos, hogy az olló eddig semmiébe zavart nem okozott. Maria Paoletti, aki most operatív uton távolították el melléből az ollót, a 15 év előtti sebészt 100.000 líra kártérítésért perli.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk mindazoknak hálás köszönetet, akik édesanyánk és szeretett rokonunk temetésén megjelentek, vagy résztvét kívánattal, koszorúval igyekeztek fájdalunkon enyhíteni. Leánya, veje

Bányász Traian és a Czmor család.